TSİP 10. MÜCADELE YILINDA

Avrupa'daki Türkiyeliler 16 Haziran 1984'te Frankfurt'ta Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin onuncu yıldönümünü kutlayacaklar. Almanya'nın çeşitli kentlerinden, Danimarka'dan, Hollanda'dan, Fransa, İsviçre ve Avusturya'dan otomobillerle, trenlerle gelen işçiler, Avrupa'da çalışan Türkiyeliler 16 Haziran'da Frankfurt'ta buluşacaklar.

Temeli 12 Mart 1970 askeri diktatörlük döneminde atılan, 1974'te tüzel kişilik kazanmasıyla ülkemizin hızlı sınıf mücadelesi sürecinde bir yandan bilimsel sosyalizmin temel normlarını hâkim kılmak için uğraşırken, bir yandan da işçi sınıfının, emekçilerin güncel demokratik mücadelelerini geliştirmek için yoğun çabalar harcayan, bunu yaparken işçi sınıfının nihai amacını göstermekten hiç geri durmayan, sivil faşist terör döneminde onlarca yoldaşını toprağa veren ve bugün üçbuçuk yılı aşkın bir süredir faşizm altında, gizlilik koşullarında mücadele eden, temel parti fonksiyonlarının hiç birini ihmal etmeden kitlelerin, demokrasi güçlerinin faşizme karşı birliğini savunan ve kurmaya çalışan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, insanlık tarihi içinde bir nokta bile olmayan, ama her anı ödünsüz ideolojik mücadele, kahır, fedakarlık, ve terle dolu 3650 günü geride bıraktı.

Önümüzde uzanıp giden karanlık günler ne getirirse getirsin, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi gittikçe ağırlaşan görevlere talip olmaya ve bunların üstesinden gelmeye kararlı. Onun, görevlerin üstesinden geleceğine olan inancı sağlam kaynaklara dayanıyor. Bunlardan birincisi işçi sınıfı biliminin, sağlamlığı yüzyılı aşkın deneylerle kanıtlanmış yolgöstericiliğine sahip olmak ve bilimi ülke şartlarına yaratıcı bir şekilde uygulayabilmekte Partinin on yıldır gösterdiği ustalık. İkincisi, varolan sosyalizmin bir yandan emperyalizmle dişe diş mücadele ederken, bir yandan dünya barışını korumaya yönelik çabalarını yoğunlaştırırken, bir yandan da son sözü söyleyecek olan alanda üretici güçlerin geliştirilmesi alanında yürüttüğü sistemli çabalar ve bir bütün olarak sosyalist sistemin bu nitelikleriyle henüz

(Devamı 7. sayfada)

Dayanışma

HAZİRAN 1984 SAYI: 23 2 DM

BERLINGUER ÖLDÜ

İtalvan Komünist Partisi Genel Sekreteri Enrico Berlinguer 11 Haziran 1984 günü geçirdiği beyin kanaması sonucu 62 yaşında öldü. 25 Mayıs 1922'de Sassari'de doğan Berlinguer, 1943 yılında İKP'ye girdi. Berlinguer, 1945 yılında Komünist Gençlik Örgütü'nün bölge sekreterliğine ve 5. Kongre'de İKP Merkez Komitesi üyeliğine seçildi. 1950-53 yıllarında Dünya Demokratik Gençlik Örgütü başkanlığı da yapan Berlinguer, 1962 yılında Politikbüro üyeliğine seçildi. Berlinguer 1972'deki 13. Parti Kongresinden beri İKP Genel Sekreterliği görevini yürütmekteydi. Berlinguer'in ölümüyle İtalya işçi sınıfı barış, demokrasi ve sosyal ilerleme mücadelesinde önemli bir savaşçısını kaybetti.

35 SAAT MÜCADELESİ KIZIŞIYOR

Federal Almanya'da işçi sınıfının ekonomik demokratik mücadelesi giderek büyüyor, işçilerin patronlarla tutuştukları 35 saatlik iş haftası kavgası da oldukça gelişkin bir birlik içinde kızışıyor. IG Metal Sendikası'nın başlatmış olduğu 35 saatlik iş haftası mücadelesi Mayıs'ın ikinci haftasında grevlere dönüştü. Sendikanın ilk olarak Kuzey Württemberg/Kuzey Baden'de grev için yaptığı oylamada üye işçilerin % 80.05'i greve evet dedi. Oy kullanma yetkisi olan 251.285 üyeden 201.157 si grev için hazır olduklarını oylarıyla belirtirlerken, oylamaya katılma oranının % 96 gibi yüksek bir seviyeye çıktığı görüldü. Böylece, işverenlerin ve gerici partilerin aylardan beri aleyhte yaptıkları propagandanın işçiler üzerinde etkili olmadığı ortaya çıktı.

GREV BAŞLIYOR... EKONOMİK DEMOKRATİK SAVAŞTA İLK CEPHE...

5 yıldanberi F.Almanya'da ilk grev K.Baden Württemberg yöresinde yağmur altında başladı. İlk gün 14 işyerini kapsayan grevin başlangıcında işçilere hitaben bir konuşma yapan IG Metal Sendikası Başkanı Mayr, işçileri bu kutsal savaşta herzamankinden daha çok birliğe çağırdı. Aynı gün K.B.Württemberg'de IG Druck Sendikası üyeleri de birçok işyerinde dayanışma grevleri ile grevdeki metal işçilerini desteklediler. Grevin beşinci gününde Sindelfingen'deki 12 bin işçinin çalıştığı Daimler-Benz işyeri de greve katıldı. Böylece 17. işyeri de greve başlamış oluyordu. IG Metal grevlerinin 7. gününde Kağıt ve Basım İşçileri Sendikası (IG Druck Papier) 150 işyerinde yaklaşık 18 bin işçiyi greve yöneltti. IG Druck Sendikası Başkanı Ferlemann, yaptığı konuşmada, "IG Metal ile aramızda çok kısa bir kablo var, biz, bir konvoy halinde gidiyoruz" diyerek, Metal işçilerini hiç bir zaman yalnız bırakmayacaklarını ve sorunun yalnız metal işçilerinin sorunu değil, kağıt ve basım işçilerinin sorunu ve aynı zamanda bütün işçilerin sorunu olduğunu vurguladı. Aynı gün Kamu Hizmetleri ve Ulaşım (ÖTV), Banka, Ticaret ve Sigorta (HBV), Eğitim ve Bilim (GEW) ile Alman Posta İşçileri Sendikaları (DPG) devam etmekte olan grevleri desteklemek için geniş çapta dayanışma grevine giderek, bazı kentlerde yaşamı felce uğrattılar. Bu sendikaların uyguladığı dayanışma grevleri Bavyera, Hamburg, Aşağı Saksonya ve Baden Württemberg'de son derece başarılı geçti. Kamu hizmetleri işçilerinin dayanışma grevine oldukça içerleyen İçişleri Bakanı Zimmermann kamu işçilerini tehdit etti. Bakan Bonn'da yaptığı açıklamada "greve katılan ulaştırma işçilerinin ve 1700 sınır koruma görevlisinin yevmiye kesilme cezalarına katlanmalarının gerektiğini" söyledi.

İKİNCİ CEPHE... HESSEN'DE GREV

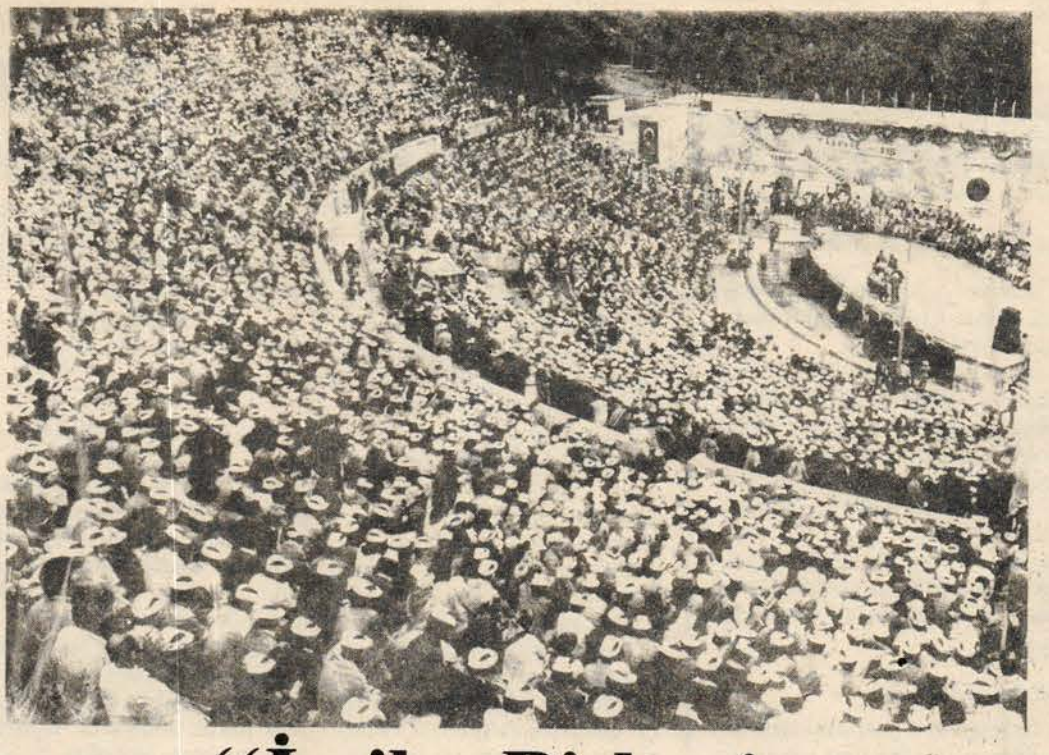
K.Württemberg'de işverenlerin 60 bin işçiyi kapsayan lokavt kararlarının metal işçilerini etkilemediği aksine daha da mücadeleye hazırladığı kesinlik kazanmıştı. IG Metall 21 Mayıs'ta Hessen eyaletinde gerekli hazırlıkların tamamlanması sonucu 9 işyerinde 33 bin işçiyi kapsayacak grevi ilan etti ve böylece ikinci cepheyi de açmış oldu. Rüsselsheim'deki Opel otomobil fabrikasının kapısında toplanan işçilere bir konuşma yaparak grevi başlatan Sendika Başkanı Mayr işverenlerin kısa çalışmaya soktukları işyerlerinde çalışan işçilere Çalışma Dairesi'nin ücret ödememe kararını sert dille eleştirerek hukuksal bütün yolları sendika olarak deneyeceklerini belirtti.

İşçileri ve genel olarak kamuoyunu etkileyemediklerini anlayan patronların 35 saat mücalesinde verecekleri tavizi asgariye indirebilmek ve sendikaları ekonomik bakımdan güçsüz duruma düşürmek amacı ile K.Württemberg'de 60 bin işçiyi kapsayan lokavtı başlatmaları üzerine 23 Mayıs günü F.Almanya'nın 24 kentinde lokavtları protesto gösterileri yapıldı. İşverenlerin lokavt saldırılarını asgariye indirmek ve Alman işçi sınıfına bu savaşta daha çok yandaş kazanmak, kamuoyu yaratmak için 28 Mayıs günü DGB tarafından Bonn'a bir yürüyüş düzenlendi. 150 bini aşkın kişinin katıldığı Bonn yürüyüşüne SPD tüm milletvekilleri ile katılma kararı aldı ve Parti Başkanı Willy Brandt ve DGB Başkanı Breit toplantıda birer konuşma yaptılar, Brandt konuşmasında özellikle bugünkü iktidara çattı. Oldukça başarılı geçen Bonn yürüyüşünden sonra Başbakan Kohl "yürüyüşe katılanlar hükümetimizi zor durumda bırakmayı amaçlıyor" derken, SPD Genel Sekreteri Glotz verdiği demeçte "grev olmayan yerlerde kısa çalışanlara ücret ödenmemesini protesto ettiklerini" açıkladı.

HESSEN'DE İŞVERENLERİN ANAYASAYA AYKIRI LOKAVT KARARI

Hessen'de işçilerin yürüttükleri greve karşı işverenler Hessen Anayasası'nın yasaklamış olmasına karşın 60 bine yakın işçiyi kapsayan lokavt kararlarını 29 Mayıs'da aldılar. IG Metall bölge başkanı işverenlerin bu anayasa aykırı tutumu karşısında "işverenlerin, malzeme yokluğunu bahane

(Devamı 7. sayfada)

"İşçiler Birleşsin Yasalar Değişsin"

İşçi haklarının savunulması amacı ile Türk-İş tarafından düzenlenen toplantılardan ikincisi 3 Haziran günü İstanbul Açıkhava Tiyatrosunda yapıldı. Saat 10.00'dan itibaren Açıkhava Tiyatrosu'nu dolduran binlerce işçi çoşkulu bir şekilde sloganlar atarak, taleplerini dile getirdiler. "İşçiler birleşin, sömürüye son", "Grev bizim hakkımız, söke söke alırız", "YHK'ya son", "İşçiler birleşsin, yasalar değişsin" sloganları özellikle dikkatleri çekiyordu.

Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz saat 11.00'de toplantıya gelerek bir konuşma yaptı. Şevket Yılmaz'ın konuşması sık sık eleştirili sloganlarla, Türk-İş yönetiminin çeşitli işçi sorunları karşısındaki tutumunu yeren müdahalelerle kesildi. İşçiler, "Türk-İş uyuma", "Suskun yönetim istemiyoruz", "sendikada özgürlük", "Holdingler yönetimde, Türk-İş nerede" diye bağırdılar.

Açıkhava Tiyatrosundaki toplantı, sendikal hakların gaspedildiği, fabrikalarda işçi semtlerinde yoğun bir baskı ve sindirme faaliyeti sürdürüldüğü, faşist MİSK'e yeniden çalışma izni verildiği bir ortamda sarı Türk-İş yönetiminin suskunluğuna karşın, Türk-İş tabanının kıpır kıpır, capcanlı olduğunu gösterdi.

12 Eylül'den bu yana faşizmle işbirliği içinde, işçi haklarının topyekün yokedilmesinin sorumluluğunu paylaşan Türk-İş yönetimi, konfederasyon tabanındaki tepkilerden telaşa kapılıyor, yerlerinden olmak korkusunu yaşıyorlar. Şevket Yılmaz ve Türk-İş yönetimi işçilerin tepkileri ve dinamizmi karşısında, işçi haklarını savunuyormuş gibi görünmek için toplantılar düzenlemek zorunda kalıyor. Türk-İş yönetimi, üçbuçuk yıldır faşizmle işbirliği yapmanın suçluluk kompleksi içinde, böylesi çabalarla kendilerini temize çıkarabileceklerini sanıyor. Oysa Türk-İş yöneticilerinin ömrü Türkiye'de faşizmin ömrü kadar sürecek, daha fazla değil!

Dayanışma

İki Ses

Geçtiğimiz ay ülkemizden iki ses yükseldi. Bunlardan birincisi aydınların demokrasi isteyen, insan haklarına saygı isteyen onurlu sesiydi. Diğeri ise Evren'in sesi. Seslerden birincisi insanlığın uzun mücadeleler sonucunda kazandığı demokratik hak ve özgürlükleri savunur ve talep ederken, ikincisi bunların talep edilmesine vahşi bir şekilde saldırıyor, talep edenleri hainlikle, gizli maksatlı olmakla suçluyordu...

Binüçyüz küsur sayıda aydının imzaladığı görüşleri savunmak için demokratik olmak bile gerekmiyordu, insan olmak yetiyordu. Ama tüm insani özelliklere, özgürce fikir üretmeye ve yaymaya, işkence korkusu olmadan yaşama arzusuna düşman, işçiye, emekçiye, öğrenci gençliğe, aydına, kısacası insana düşman olan faşizm, bu insani istekler karşısında çılgına dönüyordu. Aydınlar dilekçesinde ileri sürülen taleplere, Cunta başı Evren'in madde madde verdiği cevaplar bir insanla bir faşistin karşılıklı diyaloğunun eşsiz bir örneğini tescil etmektedir. Bakın, dinleyin....

Aldı İnsan;

"İşkencenin yargısız, peşin ve ilkel bir cezalandırma alışkanlığına dönüştürülmüş olmasından endişe ediyoruz. Ayrıca özgürlüğü sınırlama amacını aşan cezaevi koşullarını da eziyet ve işkence sayıyoruz."

Aldı faşist;

"Bunlar Türkiye'de işkence vardır diye yurtdışında yaygara yaparak Türkiye'yi küçük düşürmek istiyorlar. Bunların maksatlarını çok iyi biliyoruz. Çünkü elimizde deliller var."

Aldı İnsan;

"Türkiye'nin yasadışı yoğun terör eylemlerinden, demokratik sistemin kendisi sorumlu tutulamaz. Terörün varlığı hiçbir şekilde devletin de aynı yöntemlere başvurmasının gerekçesi olamaz."

Aldı faşist;

"Biz demokratik sistemden dolayı oldu demedik ki. Ama o demokratik sistemin o zamanki anayasasının verdiği geniş hürriyetten dolayı, bunun açık kapılardan istifade etmek suretiyle gençleri silahlandırıp sokaklara saldılar. Terörle mücadelede devlet hukuk ilkelerine bağlı kalmalıymış. Sanki biz hukuk ilkelerinden ayrılmışız."
(Küçük bir not: Genel Kurmay Başkanlığının kendi açıklamasına göre üç yıl içinde sadece hapishanelerde "ölen" siyasi tutukluların sayısı elliüçtür.)

Aldı İnsan;

"Ölüme dayalı çözüm düşüncesinin ortadan kaldırılması için, idam kararlarının infazlarının durdurulması ve ölüm cezalarının kaldırılması gereğine inanıyoruz."

(Devamı 7. sayfada)

HOCH DIE INTERNATIONALE SOLIDARITÄT

UZ Festivali

Alman Komünist Partisi DKP'nin günlük yayın organı Unsere Zeit için Duisburg Wedau stadyumunda düzenlediği basın şenliğine 400.000'in üzerinde kişi katıldı. Yağışlı havaya ve Neo-nazilerin şenliği basacağı söylentilerine rağmen F.Almanya'nın dört bir yanından gelen onbinlerce DKP üyesinin ve barış yanlısının hınca hınç doldurduğu alan sadece şenlik gösterilerine sahne olmakla kalmadı, aynı zamanda barış mücadelesinin ve uluslararası dayanışmanın güncel ve somut konularınının tartışıldığı bir platform halini aldı.

Alman Komünist Partisi Başkanı Herbert Mies şenlikte yaptığı konuşmada şunları diyordu: "ABD atom füzeleri F. Almanya topraklarından defolup gidene kadar rahat yüzü görmeyeceğiz. Halkımızın atom füzelerine değil, iş yerlerine ihtiyacı var. Halklar arasında gerginliğe değil, işbirliğine ihtiyacı var. Uzayda savaşa değil, yeryüzünde barışa ihtiyacı var. Korkunç boyutlarda silahlanma bütçesine değil, kültür ve sosyal ilerleme için daha fazla paraya ihtiyacı var."

Şenliğin tam da F.Alman işçi sınıfının 35 saatlik iş haftası için grev mücadelesine giriştiği bir döneme rastlaması ona daha başka bir anlam kazandırdı. Ve şenlik F.Alman işçi sınıfının ve emekçi halkının gerçek temsilcisi DKP'nin ve onun üyelerinin 35 saatlik iş haftası için mücadele eden sendikalarla ve işçilerle olan somut dayanışmasının, komünistlerin bu mücadeledeki özverisinin boyutlarını gözler önüne serdi.

Aralarında Sovyetler Birliği'nden Pravda Gazetesinin Yazıişleri Müdür Yardımcısı Eugen Grigoryev'in, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nden Neues Deutschland Gazetesinin Yazıişleri Müdür Yardımcısı Alfred Kobs'un, Bulgaristan'dan BKP Merkez Komite Üyesi ve Neue Zeit Dergisi Yazıişleri Müdürü Nikolay İribaçakov ile Rabotniçesko Delo Gazetesi Yazıişleri Müdür Yardımcısı Radoslav Radev'in, Küba'dan Granma temsilcisi Nidia Diaz'ın, El Salvador'dan El Salvador Komünist Partisi MK Üyesi Manuel Gomez'in, Nikaragua'dan FSLN temsilcisi Antonio Evertz'in ve yine Sovyetler Birliği'nden kozmonot Pavel Popoviç'in de bulunduğu misafirler şenlik esnasında yaptığı konuşmalarda izleyicilerin çeşitli sorularını yanıtladılar.

Bu arada DKP'nin Nikaragua'daki gençlik örgütüne bir matbaa almak için başlattığı ve şenlik esnasında en tepe noktasına ulaşan kampanya, uluslararası dayanışmanın yükseldiği bir eylem oldu.

Öte şenlik esnasında F.Almanya'dan ve değişik ülkelerden gelen sanatçıların altı büyük ve birçok küçük sahnede verdikleri konser ve folklor gösterileri, izleyicilerin büyük beğenisini kazandı. Şenliğin en göz kamaştıran konseri de Arjantin'li bayan şarkıcı Mercedes Sosa'nin verdiği ve binlerce kişinin çoşku ve hayranlıkla izlediği konser oldu.

Aralarında Gerçek Avrupa Komitesi'nin de bulunduğu Türkiyeli ve Kürdistanlı örgütlerin şenlik esnasındaki etkinlikleri de ziyaretçiler tarafından ilgiyle izlendi.

Unsere Zeit basın şenliği DKP'nin gücünü ve etkinliğini göstermekle kalmadı. DKP şenlik esnasında kazandığı 739 yeni üyesiyle şimdi daha güçlü ve daha iyimser bir şekilde barış, iş ve sosyalizm mücadelesini dalgalandırıyor.

BAKIŞ

KURU FASULYE

Asgari ücret komisyonu büyük hizmet gördü. Yaptığı on küsur toplantı sonucu brüt 24 bin 525 lira asgari ücret verdi. Komisyon asgari ücretin azamisini vermekle kalmadı, işçilerin bu parayla nasıl geçineceklerinin formülünü de verdi.

Ancak bu formülün belirlenmesi kolay olmadı. Şevket Yılmaz işçiler adına konuştu ve "bu paradan işçilerin karısı ve çocukları da yararlandırılmalıdır" dedi. Ancak bu görüş reddedildi. İşçi alacağı ücreti tek başına harcamalıydı. Karısı ve çocukları başlarının çaresine bakabilirdi. Aksi halde işin arkası gelmez, bu paradan dayı, hala, teyze ve akraba-i taalükat da payını isteyebilirdi.

Asıl önemli olan, verilen bu ücretle işçilerin "ne yiyeceklerinin" belirlenmesiydi. "Et ve yumurta da yesinler mi?" tartışmasına giren komisyon işin içinden çıkamadı.

İşveren Halit Narin komisyona ışık tutan açıklamasını bu kritik aşamada yaptı. Galiba bir kulüpte, içki sofrasında geğirirken "işçiler et yerine kuru fasulye yesinler" dedi.

Asgari ücret komisyonunun tartışmalarına yön veren bu açıklama işçilerin brüt 24 bir küsur lira asgari ücretle ne yiyeceklerinin de formülünü veriyordu: Kuru fasulye!

Karar verildi. İşçiler bundan böyle kuru fasulye yiyeceklerdi. Kuru fasulye üstelik geleneksel bir yemeğimizdi, milli birlik ve beraberliğimize zarar vermezdi.

Bir tek sakıncası vardı bu işin, kokusu!..

Evet, cunta ile birlikte herşey biraz daha kokuştu, çürüldü. Ancak bu kuru fasulye operasyonundan çıkacak koku çok daha başka olacak ve ilk önce de işverenlerin burnunun kemiğini kıracaktır.

(GERÇEK, NİSAN 1984, 226 No'lu sayıdan)

«Korku ve Tevekkül Mücadeleyle Yenilmeli»

Son zamanlarda Hamburg'daki en büyük tersanelerden biri olan Blohm-Voss'da toplu işten çıkarmalar başlamıştır. Konuyla ilgili başvurduğumuz işyeri temsilcisi ve Alman Komünist Partisi (DKP) üyesi Thomas Michel, gazetemize aşağıdaki yazıyı yazmıştır.

Blohm-Voss'u karakterize eden şey, bir yanda kitlesel işten çıkarmalar ve kısa çalışma ile öbür yanda aşırı kazanç ve fazla mesaidir.

Burada çelişki gibi görünen şey, aslında Blohm-Voss firma yönetiminin kötü planının bir sonucudur.

Kısa çalışma ve fazla mesai ile aşırı kar ve kitlesel işten çıkarmalarla personel masrafından yapılan tasarruf birbirini oldukça esnek şekilde tamamlamaktadır. Kısaca ifade edilirse, küçük bir işçi grubunun daha verimli çalışmasıyla aşırı kazanç elde etme, daha sonra iş olmayınca bu işçilerin evlerinde oturması ve ne zaman iş olursa aynı işçilerin günün 24 saati çalışmaya hazır olmaları. 1983 yılında işçi sayısı 800 kadar azaltıldı, 1984 yılında şu ana kadar 50 işçi arkadaşımız işten çıkarıldı, 40 kadar çırağa iş verilmedi ve 60 kişinin sona eren iş anlaşmaları yenilenmedi. Bu ay da yeniden 200 arkadaşımız kapı dışarı atılacaklar.

Bütün bunlar olurken işletme son temposuyla çalışıyor. Firma yönetim kurulu göstermelik siparişler aldı. Bu zorunlu oldu, zira gemi yapımında kısa çalışma parasını iş ve işçi bulma kurumundan yeniden iki yıl alabilmek için, en az üç ay kesintisiz çalışmak zorunludur. Eğer böylesi bir kanun olmasıydı, o zaman yönetim kurulu sabreder ve masanın üzeri yeni siparişlerle dolana kadar beklerdi. Ve arkadaşlarımız izin mevsiminden sonra olduğu gibi yine evlerinde kalırlardı.

Bu işin nereye doğru gittiğini "Abendblatt" gazetesinin 8.5.84 tarihli sayısından okumak mümkün: Ucuz el işçiliğinin olduğu başka yerler mevcut olduğu sürece, daha fazla dayanamayız" diyor Blohm-Voss firmasının yönetim kurulu başkanı Dr.Budcrius ve ekliyor: "Bu nedenle Blohm-Voss gelecekte 'yapısı-

(Devamı 7. sayfada)

Avustralya'da Barış Yürüyüşleri

Avustralya'nın tüm eyaletlerinde 15 Nisan Pazar günü düzenlenen barış yürüyüşlerine 300 bine yakın barışsever katıldı. En büyük yürüyüş 120 bin kişinin katılımıyla NSW eyaletinin başkenti Sydney'de düzenlendi. Yürüyüşe katılanlar çoşkulu bir şekilde, nükleer silahların yok edilmesini istediler ve ABD emperyalizminin saldırganlığını protesto ettiler.

Victoria eyaletinin başkenti Melbourn'da geçen yıl 60 bin kişinin katıldığı barış yürüyüşünde bu yıl 110 bin kişi vardı. Ayrıca Perth'te 25 bin, Adelaide'de 10 bin, Brisbane'de 8 bin, Hobart'ta 5 bin, Canberra'da da 5 bin kişi, kalıcı bir dünya barışına olan özlemlerini dile getirdiler. Aynı gün çeşitli kent, kasaba ve köylerde de kitlesel barış yürüyüşleri gerçekleştirildi.

Avustralya'daki barış gös-

(Devamı 7. sayfada)

DAM ÜSTÜNDE SAKSAĞAN

EN İLERİ ZEKALI "PARLAMENTER"...

29 Mayıs 1984 tarihli Hürriyet gazetesindeki haberde ANAP İstanbul milletvekili Orhan Ergüder'in hafta içinde "Meclis"te yaptığı konuşma yayınlandı.

Tutanaklara geçen konuşma şöyle: "Beyefendiler, istediğiniz kadar medeni olmaya çalışalım. Bir memleketin hapishanesi modern olmadığı sürece rahat edemeyiz. Hapishaneler belki de yarın bizim gireceğimiz yerlerdir. (...) bu memleketin hapishanelerine başbakanlar, reisicumhurlar da girmiştir. Hapishanelerdeki hayat şartlarının çok daha iyi olmasını istiyoruz."

Her on yılda bir ihtiyaç duyulduğunda sahne-i siyasete bulaşan bu "halim-selim" İstanbul beyefendisine, geleceği en iyi gören parlamenter olarak bizde kocca bir Afffferin. Berhudar ol Ergüder...

TARİFE NE HACET?

Maliye Bakanı Arıkan Gazetecilere çok çalıştığından ve bir resim sergisine bile gidemediğinden dert yanarken, hazret'in "milletvekili" olan ve sekreteri gibi çalışan kızkardeşi Türkan Arıkan şunları söylemiş: "Ot gibi yaşıyoruz. Zaten hepimiz böyleyiz."

İlahi sultanım! Halkımız hepinizin ne kadar ot olduğunun farkında, tarife ne hacet!

İŞÇİLER DE OLMASA

Türk-İş başkanı Şevket Yılmaz efendi "Hür sendikacılığın temelini sarsmak isteyenlerle mücadelemizde ölçülü olalım." buyurmuş.

Cuntanın hınk deyicisi Şevket Yılmaz tüm sendikal hakları gaspedilmiş ve Yüksek Hakem Kurulu'nun % 14'lük zamlarına mahkum edilmiş işçilere "mücadelemizde ölçülü olalım" diyor. Ona göre mücadeleye bile gerek yok ama ne yaparsın ki konfederasyonun tabanı Şevket efendinin koltuluğunu sallıyor. Şu işçiler de olmasa ne güzel idare edilirdi sendikalar!

YIKANMAMIŞ ARMUT

Bingöl milletvekili Hakkı Artukaslan, kukla meclisin kursüsünden yaptığı bir konuşmada "Artık dur denilmesi gereken zararlılar" diye söze başlamış ve şunları saymış:

"Esrar, içki, seks, yıkanmamış armut!"

Nasıl da belli oluyor milletvekili adaylarının özgür siyasi partilerin delegeleri tarafından değil de Evren tarafından seçildiği!...

GERÇEK gazetesinden fabrika haberleri

TELRA'DA BASKILAR

Bizler Profilo Holding Şirketler Topluluğu'na bağlı TELRA televizyon fabrikasında çalışıyoruz. Sorunlarımız tıpkı diğer fabrikalardaki işçilerin sorunları gibi, fark yok.

İşyerimizde 12 Eylül sonrası DİSK Maden-İş üyesi bine yakın işçi işten atılmıştır. Bunların yerine asgari ücretle acemi işçiler alınmıştır. Faşizmin anayasası ve iş yasaları burjuvaziye bulunmaz imkanlar sağlamıştır. Bunlardan biri sözleşmeli işçi statüsüdür. Yani mevsimlik işçiler gibi fabrikalarda da sözleşmeli işçi çalıştırma dönemi başlamıştır. Artık işçi, iş garantisi, iş güvenliği olmadan, yarının ne getireceğini bilmeden çalışmak zorundadır. Üstelik fabrikamızda işçinin aldığı net aylık ücret aylık bordrosunda brüt ücret olarak gösterilmekte, işveren vergiden muaf kalmaktadır. Ayrıca normal çalışma ve mesai dışında konulan ek mesailer sonucu 4 arkadaşımız yorgunluktan bitap düşmüş ve iş kazasına uğramışlardır. İş yapamaz hale gelmişlerdir.

Hele patronun kemik yalayıcıları şef ve ustabaşıların yaptığı maddi ve manevi baskılar katlanılacak gibi değildir.

Faşizmle birlikte yığınları terörle sindirme, susturma yoluna gidip, onbinlerce DİSK üyesi işçiyi tehdit ettiler, şantaj yaptılar, sokağa atıp açlıkla yola getirmeyi denediler. Jandarmasıyla, polisiyle gövde gösterisi yapmayı ihmal etmediler.

İnanıyoruz ki, bu devran böyle gitmeyecek. İşçi sınıfımızın birliği sağlanmalıdır, bu birliği sağlamalıyız.

TELRA'dan Bir
Gerçek Okuru

SUNGURLAR OLAYI

Çayırova'da kurulu Sungurlar Kazan Fabrikasında çalışan 250 işçi topluca iş akitlerini tek taraflı olarak feshettiklerini noter kanalıyla patrona bildirdiler.

Ülkemizde işsizliğin doruk noktasına ulaştığı gözönüne alınırsa bu eylem garip görülebilir ancak Sungurlar işçileri için topluca istifadan başka çıkar yol kalmamıştır. Çünkü işçiler aylardır ücret alamamaktadır. İşveren faşist yönetime sırtını dayamış, işçilere angarya yaptırmaktadır.

İşçilerin "ben bu işyerinde artık çalışmayacağım" demek hakkı değilmidir? Ne gezer. Toplu istifa bildirimini alan işveren, doğruca bölgede işverenlerin keyiflerini kaçıranlara haddini bildirme görevini üstlenmiş Tuzla Piyade Okulu Komutanlığı'na başvurarak, işçilerin elebaşılarının cezalandırılmasını istemiştir. Komutanlık bu isteği iki etmemiş, hemen kolları sıvayıp işçilerin "aklını çelen" 3 kişiyi hemen gözaltına alıp İst. Gayrettepe'ye sevketmiştir. Ama önce bir "ön sorgulama"dan geçirmeyi ihmal etmemiştir. Siyasi şube polisleri de "ifade alma" konusunda askerlerden geri kalmadıklarını ispatlamışlardır. Bu arada işçilerden haber alabilmek için arayan soran yakınlarını da dövmüşlerdir.

Üç günlük gözaltındaki işkenceden sonra üç işçi tekrar Tuzla Piyade Okul Komutanlığı'na iade edilmiş, şimdilik bu kadarla "akıllanacakları umuduyla" salıverilmişlerdir.

Ama işçiler biliyor ki balyoz yumrukları faşizmin kafasına inmedikçe kurtuluş yoktur.

SUNGURLARDAN Bir İşçi

MAN'DA YILMAYACAĞIZ

MAN Fabrikası işçileri darbe öncesi DİSK Maden-İş üyesiydiler. Fabrikanın grev ve direnişlerle dolu şanlı bir geçmişi vardır. 1500 civarında işçinin çalıştığı fabrikada ilerici işçilerin bir kısmı işten atıldı. İşe yeni girenlere ise işveren bir kağıt imzalatmakta, işçileri zorla faşist Türk-Metal'e üye yapmaya çalışmaktadır. Ancak işveren ve faşist sendika işbirliği yapmalarına rağmen işçilerin çoğunluğunu sağlayamadı. Bu duruma kuduran işveren ve sendikacılar polisle işbirliği yaparak, Otomobil-İş'in öncü üyelerini Gayrettepe'deki işkence merkezine götürerek yıldırmaya çalışıyorlar, 1 Mayıs'a katıldın mı? K.Türkler'in cenazesine gittin mi? gibi sorular ve hakkında şikayetler var türünden iftiralarla her türlü işkence yöntemini deniyorlar. Otomobil-İş'e neden üye oluyorsunuz diye, zorla Türk-Metal'e üye yapmaya çalışıyorlar.

MAN patronu ve faşist sendikacı beslemeleri şunu iyi bilsin ki çabaları boşunadır. MAN işçileri mücadele gele-neklerine bağlı kalacaklar ve kendi öz iradelerini ortaya koyacaklardır.

İst. MAN'dan Bir İşçi

SARI SENDİKACILARIN YİYİCİLİĞİ

Camialtı Tersanesinde Dok-Gemi İş sendikası yöneticilerinin önderliğinde sürekli zamlardan belli oranda korunabilmek amacıyla, işkolumuz kapsamında bir tüketim kooperatifi kurduk. Kooperatif Dok-Gemi İş'in yetkili olduğu tüm tersane ve işyerlerinde kuruldu. Kooperatif yönetimlerinde sendikanın yöneticileri ağırlıktaydı. Yalnız birkaç işyerinde kooperatif yönetiminde demokrat işçiler vardı. Kooperatifin satın alma müdürü aynı zamanda merkez denetim kurulu üyesidir.

Şu anda Merkez ve Camialtı şubeleri dışında kooperatif şubeleri kapandı, kooperatif yasal anlamda iflas etti. Binlerce kişinin ortaklık payları ne oldu, bilinmiyor. Biz bu parayı aşımızdan kesip vermiştik. Kooperatif battı ama satınalma müdürü birden semirmeye başladı. Oğluna mersedes bir araba aldı, deniz kenarında bir yazlık satın aldı. Sendikacıların yurtdışı keyif gezilerinin paraları acaba kimden çıktı?

İşçiyi satan, patronla elele olan sarı sendikacılar binlerce işçinin ekmeğiyle oynayarak kooperatifin paralarının üstüne oturmuşlardır. Sarı sendikacılar birgün hakettiklerini göreceklerdir.

Camialtından
Bir grup işçi

Parababalarının işçi sınıfına saldırıları sürüyor

MİSK AÇILDI

Yaşar ARIKAN
DİSK Genel Yönetim Kurulu Üyesi

Türkiye'de, sermaye güçlerinin, faşizmin despotluğu altında, iş sınıfımıza onun ekonomik mücadelesine saldırıları azgınca sürüyor.

Parababaları bir yandan işçi sınıfımızın ileri sendikal örgütü DİSK'i, yöneticilerini idamla yargılayarak, mallarına el koyarak, yeniden faaliyete geçmesini yasaklayarak safdışı bırakırken, diğer yandan ortalıkta tek başına kalan TÜRK-İŞ'i de sıkıştırmayı ihmal etmiyorlar. Korkuları TÜRK-İŞ yönetiminden değildir. Onlar biliyorlar ki, işçi sınıfımızın sendikal hareketine musallat olmuş bu sarı sendika ağaları, patronlara hizmette fazla bir kusur etmiyorlar. Şevket Yılmaz ve avenesi zaman zaman göstermelik demeçlerle hayat pahalılığına çatıyor görünürken, diğer yandan da düzenledikleri seminerlerle "yapılan ve yapılmakta olan zamların ne kadar gerekli" olduğu konusunda TÜRK-İŞ üyelerini "eğitmeyi" ihmal etmiyorlar. Bu sarı sendikacılarla işveren sözcüleri, her türden gerici ve sömürücü çevreler arasındaki tek fark kartvizitlerinde "işçi sendikası yöneticisi" yazmaktan ibarettir. Ancak TÜRK-İŞ üyesi işçilerin bu gidişe bir gün dur diyeceği ve bu sarı şebekeyi başlarından defedeceği kesindir. Bu korkudur ki, parababalarını, yaklaşan toplu sözleşme döneminde TÜRK-İŞ'e karşı da tedbirler almaya zorluyor.

Bu tedbirlerin ilk örneğini İşveren Sendikaları Konfederasyonunun yeni toplu sözleşme döneminde uygulanmasını kararlaştırdığı "ilke kararları" oluşturuyor. Bu ilke kararlarına göre: yapılacak toplu sözleşmelerde yasalarla verilenlerin üzerine çıkılmasına müsaade edilmeyecek... Toplu sözleşme görüşmelerinde işverenleri, tek tek işverenler değil, işveren sendikaları temsil edecek... Sosyal hakların genişletilmesine izin verilmeyecek... Bu ilke kararları, eğer uygulanabilirse, işçiler açısından toplu sözleşme yapmanın artık hiçbir anlamı kalmadığını ifade ediyor.

Parababalarının, işçi sınıfının ekonomik mücadelesine yönelik bir diğer saldırısı ise daha çarpıcı. Geçtiğimiz günlerde Türkiye'de MİSK'in (Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu) faaliyetlerine yeniden izin verildi. Bilindiği gibi 12 Eylül öncesi MHP'nin bir yan kuruluşu olan MİSK, faşist katiller tarafından karargah olarak kullanılıyordu. Birçok ilericinin, işçinin, emekçinin kanına girmiş katiller burada barınmakta ve maddi destek görmekte idiler.

12 Eylül'den sonra DİSK'le birlikte MİSK'in de faaliyetlerinin durdurulması riyakarlığı, bir yandan DİSK'i bir katiller çetesi olan MİSK'le aynı kaba koyup karalamayı hedeflerken, diğer yandan da faşist generaller çetesinin "tarafsızlık" masallarına hizmet etmeyi amaçlıyordu.

Şimdi ise böylesi "manevralara" ihtiyaç duymayacak ölçüde kendini güçlü gören faşist yönetim, işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesini boğucu bir ortamı parababaları ile birlikte oluşturarak "taşları bağlarken, köpekleri de salıveriyor."

Ancak işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın mücadelesi geliştikçe buzlar eriyecek, tüm zalimler de, köpekleri de kendilerini bekleyen akıbetten kurtulamayacaklardır.

AÇIKÇA

FAŞİZMİN PARLAMENTOSU!..

Remzi Çığ

Türkiye'de faşizmin parlamentosu kabak çiçeği gibi açılıyor. Parlamento tutanakları değme mizah dergilerine parmak ısırtırken, bilcümle meclis komisyonları da çalışmalarıyla yeraltı dünyasının babalarını gölgede bıraktı. Şimdi çiçeği burnunda parlamenterlerin gündemindeki en önemli sorun "bira meselesi". Bira alkollü içki sayılsın mı, sayılmasın mı? Buna bir türlü cevap verilemiyor. Bira fabrikatörlerinin, konunun görüşüldüğü Sağlık İşleri Komisyonu'nda 30 milyon lira rüşvet dağıtarak, bu önemli "memleket meselesi"nin çözümü doğrultusunda gösterdikleri gayret şayan-ı takdirle karşılanırken, bu arada diğer meşrubat fabrikatörleri de boş durmuyorlar.

Böylece süregiden zamlar nedeniyle yiyecek birşeyler bulmak bir hayli güçlük çeken halkımız, bir de "bira meselesi"nin halen bir çözüme kavuşturulamaması nedeniyle ne içeceğini bilemez durumda!..

Generaller çetesinin müsaadesiyle kendilerini "vatana ve millete" adayan 6 Kasım seçimlerinin "seçme mangal kömürleri" tüm bu hizmetlerine karşın maaş ve ödeneklerinin azlığı gerekçesiyle sızlanıp duruyorlar.

Doğrudur. Türkiye, işçi ücretlerinin azlığı bakımından dünyanın en başta gelen ülkeleri arasındadır ama, "içinde bulunduğumuz dar boğaz ve uygulanan sıkı para politikası "nedeniyle, parababalarına ve faşist odaklara uşaklığın bedeli de pek fazla yüksek değildir. Bu konuda vakit geçirilmeden tedbirler alınmalı, model olarak seçilen Güney Kore ve benzeri ülkelerdeki milletvekili maaşları bir meclis komisyonu marifetiyle araştırılmalıdır.

Bu parlamentonun çatısı altında ne "cevherler" barındırdığı kısa zamanda görülmüş ve tüm milletvekilleri "12 Eylül şeref madalyası" ile taltif edilmeyi hak etmişlerdir ama "Anayasa ve Adalet Komisyonu"ndaki "sayın üyeler"in hakkı yenmemeli, kendilerine özel muamele yapılmalıdır. Bu "sayın üyeler" bir CHP milletvekilini taammüden öldürmekten yargılanan ve cezası yargıtayca da onanarak kesinleşen bir MHP'li faşist katilin ölüm cezasının yerine getirilmesini reddetmişlerdir.

Aynı komisyonun solcular için verilen ölüm cezalarının yerine getirilmesi istemlerini bir çırpıda kabul edivermesi fazla büyütülmemelidir. 12 Eylül rejimine daha bir derinlik ve aleniyet kazandıran bu tutum vakit geçirilmeden ödüllendirilmeli ve ödül törenine, başta ABD başkanı Reagan olmak üzere, "demokrasi şampiyonu" Batı'lı ülkelerin devlet ve hükümet başkanlarıyla, Avrupa Konseyi'nin Türkiye'yi yeniden üyeliğe kabul eden "sayın parlamenterleri" de davet edilmelidir.

Memlekete bu doğrultularda büyük hizmeti geçmiş Alparslan Türkeş'in de –eğer daha radikal bir çözüm bulunamıyorsa– bir özel cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile hiç olmazsa geçici olarak serbest bırakılarak, şeref konukları arasına dahil edilmesi unutulmamalıdır!

Cuntanın Yeni Numaraları

Devlet Memurlarına Casusluk Eğitimi

Aşağıda devletin memurlarına gönderdiği bir belgeyi yayınlıyoruz.

"Sürekli veya geçici görevle yurtdışına giden devlet memurlarının dönüşlerinde veya yurtdışında kaldıkları süre içinde verecekleri rapor" hükümleri halen tüm devlet dairelerinde yürürlüktedir.

"Genel: 1- Sekiz ana başlık altında toplanan ayrıntılar yurtdışına görevle giden her şahsın kendi genel yeteneği ve tecrübesi çerçevesinde, yaşadığı, çalıştığı veya gezdiği alanlarda behemehal bilgi sahibi olabileceği şekilde tespit edilmiştir.

2- Yurtdışına gidecek kamu personeline bir şahsın vereceği çeşitli bilgiler arasında, istihbari değerlendirme ve yorumlara büyük katkıda bulunacak nitelikte olanların çıkarılabileceği telkin edilmelidir.

3- Sözkonusu olan, şahsın derleyebileceği hususlar üzerinde, kendi eğitim seviyesi ve temas çerçevesi içinde müessesesi tarafından bilinçli şekilde talimatlandırılmasıdır.

4- İlgili şahsı, istekleri karşılayayım diyerek kendini tehlikeye atmaması (yasak bölgelerde fotoğraf çekme gibi), herşeyi tabii bir şekilde rastlantı esnasında tespit edebildiğince yapması gerektiği kısa bir brifingle izah edilmelidir.

5- Yurtdışına görevli olarak gidecek personel yurtdışına çıkmadan önce bu hususlarda hizmetiçi eğitime tabi tutulmalıdır."

....

"GÖZLEM RAPORU:

1- Ulaştırma ve muhabere konuları (kara-demir-deniz -dahili su-hava yolları ve boru hatları ile muhabere konuları), 2- Sosyal konular (nüfusun özellikleri, din, eğitim ve öğretim politikası, işgücü, basın-yayın ve güzel sanatlar, turizm, sağlık ve korunma vb.), 3- Siyasi konular, 4- Ekonomik konular (genel olarak ekonomik durum, tarım-sanayi -ticaret, maliye milletlerarası kuruluşlar ve diğer devletlerle ilişkiler), 5- İlmi ve teknik konular, 6- Biyografik bilgiler, 7- Silahlı kuvvetlerle ilgili bilgiler (Genel, kara, hava ve deniz kuvvetleri), 8- Yıkıcı ve bölücü faaliyetler.

Bu gözlem konularının kapsamına nelerin girdiğine gelince, örnekle; "yol boyunca kurulmuş önemli tesislerle köprü ve tünellerin vasıfları, tersanelerdeki kızak sayıları, akaryakıt ve tabii gaz boru hatlarının çap, uzunluk ve güzergahı, hava limanlarının pist uzunluğu, sivil havaalanlarının askeri maksatlarla kullanılma imkan ve kapasiteleri, radyo telsiz ve TV sabit tesisleri" ulaştırma konusundaki istihbarat maddelerinden bir kaçıdır. Sosyal konularda ise memur, "nüfus hareketleri ve halkın şehir ve köylerde yaşama özellikleri"ni rapor edecektir. Basın yayın konusunda "tanınan haklar-kontrol ve sansür" ile "gazete, dergi ve diğer yayınların eğilimleri, tirajları"nı inceleyecektir.

Turizm meselesine kafa yoran Cunta bu yüzden "turizm istihbaratı"na büyük yer ayırmıştır.Memur gittiği ülkede "turizm sektöründeki son gelişmeleri, turizm politikasını ve anlaşmalarını" inceleyecek, "ülkeye gelen giden turist miktarı ile otel ve kamping vb. içeren broşür, dergi vs. temini" ile ilgilenecektir.

SİYASİ RAPOR

Siyasi konulara gelince; "yönetim üzerindeki nüfuz grupları ve kamuoyunun etkinliği, bozguncu unsurlarla nüfuz gruplarının birleştikleri ve ayrıldıkları alan ve taktikler, yönetimin ekonomik sorunlara karşı tedbirleri, çeşitli kesimlerden yönetime duyulan sempati ve antipati, rejimin benimsetilmesi veya değiştirilmesi için halka uygulanan politika, politikaya etkisi olan iç ve dış güçler ve bunlara karşı taviz, Türkiye lehinde -aleyhinde propaganda yöntemleri ve etkinliği, siyasi partilerin propaganda usulleri ve seçim kampanyaları, güvenlik kuvvetlerinin etkinliği ve saygınlığı, azınlıkların sosyo-politik ve ekonomik etkinlikleri ile yönetim karşısındaki durumları" rapor edilecektir.

BİYOGRAFİLER

Biyografik bilgiler bölümüyle ilgili olarak memur, o ülkenin "devlet büyükleri, silahlı kuvvet mensupları, politikacılar, diplomatlar, güvenlik örgütleri mensupları, basın mensupları, bilgin, edebiyatçı, sanatçı vb. ünlüler, nüfuz ve çıkar grupları ile sendika liderleri, ekonomide etkili sermaye çevreleri" hakkında biyografik bilgi edinecek, ayrıca temasta bulunduğu yerli-yabancı işadamları ile delegasyon mensuplarının "çeşitli konulardaki görüşleri, şöhreti, saygınlığı, sıhhi durumu ve psikolojik mukavemeti, en yakın dost çevresi ve aile hayatı ile karakterinin asli vasıfları, bildiği diller, milli ve milletlerarası popülaritesi" hakkında jurnalde bulunacaktır.

Silahlı kuvvetlere ilişkin istihbaratın ise fotoğraflı olması pek istenmektedir. Memur, "askeri personelin halka ve halkın askeri personele karşı tutumu ve ordusuna bağlılık

(Devamı 7. sayfada)

50 Milyonu Fişlemekle Cunta Kendini Kurtaramaz

Faşist cunta "iktidarını sağlama almak" için tüm yurttaşları fişlemeye başladı. Memur sicilleri yeniden düzenlenirken, öğretmenler bilgisayara aktarıldı, herkese numara verilmesi işlemlerine başlanıldı, ilk olarak Ankara Çankaya kütüğündekiler şimdiden numaralandı.

Ama fişleme bundan çok önce fabrikalarda başlamıştı. Gerçi 12 Eylül öncesi işverenler "kara listeler" düzenleyip, kimi işçilere tüm fabrika kapılarını kapatıyorlardı. Ama 12 Eylül sonrası bu takip artık daha polisiye, daha sistemli hale geldi. Önce emniyette işçi takip masaları kurulurken fabrikalarda parmak izi alındı, kayıt tutuldu.

Son zamanlarda iyice yoğunlaşan fişleme işini bir Gerçek okuru şöyle anlatıyor:

"Mart ayı başında, Topkapı'da, Bayrampaşa'da, Eski Londra Asfaltı üzerindeki fabrikalara resmi polis arabalarının geliş gidişleri sıklaştı. Eskiden de gelip gidiyorlar, hem işçilere gözdağı veriyor, hem de burada patronlardan bahşiş alıyorlardı.

Bu seferki ziyaretlerinin amacı, işçilere karşı başlatılan yeni bir saldırının uygulama biçimini planlamaktı. Ve fabrikalardaki personel işleriyle ilgili sorumlu şefler, poliste kurulan "işçi bilgi işlem merkezleri" hakkında bilgilenmeye, "gerekeni" yapmaya çağırılıyorlardı.

Sonunda, sıklaşan ziyaretlerin nedenini ve işçi bilgi işlem merkezinin ne olduğunu anladık. Fabrikadaki işçilerin işveren tarafından dosyalanması yetmiyormuş gibi, poliste de kartoteks sistemi ile kartlanması, her işçi için biri poliste, öbürü fabrika idaresinde olacak şekilde kayıt tutulması söz konusuydu.

Saldırının birinci bölümünde kartların, nüfus kağıdı ve ikametgah belgelerinden doldurulması istendi. Eski tarihli olanların derhal yenilenmesi, eksiklerin ise hemen getirilmesini, yoksa sorgusuz, sualsiz işten atacaklarını bildirdiler. Bu işler büyük bir korku dalgası, sindirme hareketi ile yaptırıldı. Kartlar dolduruldu, polise verildi.

Şimdi çeşitli nedenlerle işten ayrılan işçi, ne sebeple ayrılmış olursa olsun, kendine ait kartın özel yapılmış alt kısmını alıp, polise başvurarak neden ayrıldığını, nereye gittiğini bildirmek durumundadır. Polisin onayladığı kartı da tekrar işyerine getirmek zorundadır. Ancak bu şekilde işyerinden ayrılabilmekte, içeride kalan parasını alabilmektedir.

Saldırının ikinci bölümünü ise işten ayrılan arkadaşlarımız bizzat yaşıyor. Polise kartını onaylatmak zorunda olduklarından sorgu sırasında çeşitli hakaret ve tehdide uğruyorlar."

Faşist cunta 50 milyonu fişlerse iktidarını garantiye alacağını sanıyor. Yanıldığını görecektir.

IGM'li Evliyaoğlu 35 saatlik hafta için "Sonuna kadar mücadele" diyor

Kendinizi kısaca tanıtırmısınız?

Adım Deniz Evliyaoğlu. Doğum yerim Adana. 32 yaşındayım. 10 yıldır Almanya'dayım. 3 yılı Türkiye'de olmak üzere 13 yıldır sendikal faaliyette bulunuyorum. Halen IGM'de çalışıyorum.

Türkiyeli bir sendikacı (işçi temsilcisi) olarak, buradaki Türkiyelilerin sendikal harekete katılma oranı hakkındaki düşünceleriniz?

Türkiyeli emekçi arkadaşların sendikal harekete katılım oranını sadece kendi bulunduğum işyerine göre değerlendirirsem, bu katılım çok az. Nedenini şu şekilde ifade edebilirim; a)Türkiyeli arkadaşların büyük çoğunluğunun kırsal kesimden gelişi ve okur yazarlık oranının çok az oluşu, gazete, kitap okunmayışı... b) Almanca bilmeyip, radyo ve televizyondaki haberleri izleyememeleri, c) Dini inançların etkisi ve camide vaizin sendikaya karşı kesin tavır alışı. Örneğin, İGM'nin gazetesini verdiğim bir Türkiyeli işçi arkadaş arapça dua okuyup yere tükürdü ve "Bu gazete komünistlerin gazetesi" dedi. Nedenini sorunca, renginin kırmızılığını hatırlattı. Bu gibi örnekler çok verilebilir.

35 saatlik iş haftası mücadelesi başladı. Önümüzdeki günlerde daha da yaygınlaşacak olan bu mücadelede işverenlerin ve hükümetin tavrı sizce ne olabilir?

35 saatlik haftalık çalışma süresi hakkında hükümetin tavrı açık. Metal Sanayii İşverenler Genel Birliği'nin öncülüğünde işverenler, tutucu politikacılar ve kitle iletişim organlarının bir bölümü bizim talebimiz ve gerekçelerimize karşı bir propaganda savaşı sürdürüyorlar. Başbakan Kohl da şimdiye dek görülmemiş bir tarzda açıkca işverenlerden yana taraf tutarak bizim talebimize karşı bir konum aldı. Karşıtlarımızın bu propagandası ne yazık ki kamuoyunu etkiliyebiliyor. İşverenler bizim 35 saatlik hafta için verdiğimiz kararlı savaşımı, sosyal hakları kısıtlama, aşağıdan yukarıya doğru bölüştürme, işyerlerindeki baskıları daha da yoğunlaştırma ve toplu sözleşme anlaşmalarını sulandırma politikalarını gerçekleştirebilmek için engellemek istiyorlar.

35 saatlik çalışma süresi (ücretler düşürülmeden) işçiler açısından neler getirecek? Somut yararları neler?

Biz, ücretlerden kesinti yapılmaksızın 35 saatlik haftayı yığınsal işsizlikle savaşmak ve işyerlerini güvence altına almak için istiyoruz. Yığınsal

(Devamı 7. sayfada)

Fidel Castro'nun kitabı günümüz sorunlarına ışık tutuyor

"İnsanlık Adaletsiz Geleceği Mücadele Yoluyla Önleyebilir"

Küba Devlet Başkanı Castro'nun Bağlantısız ülkeler 7. Zirve Konferansı'na sunduğu raporu kitap(1) olarak yayınlandı. 1979-1983 yılları arasında Bağlantısızlar Hareketi' nin liderliğini yürüten Castro, Birleşmiş Milletler özel organlarının verilerine dayanarak hazırlanan bu raporunda azgelişmiş ülkelerin içinde bulundukları korkunç durumu ve onların emperyalizme nasıl bağımlı kaldıklarını gözler önüne seriyor.

Fidel Castro, raporunun başında azgelişmiş ülkelerin liderlerine hitaben şunları söylüyor;

"Biliyorum ki dünyamız —burada özellikle 3. Dünya ülkelerini kastediyorum— çok çeşitli görüşleri, ideolojileri, inançları barındırıyor. Buna rağmen bizler, gelişmiş dünya ait olanlar da dahil ortak bir şeye sahibiz: İnsanlık önündeki sorumluluğumuz. Fakat bizim, azgelişmiş ülkelerin her şeyden önce ortak noktalarımız şunlar: Ulusal ekonomik çıkarlarımız, gittikçe artan sefaletin ve geriliğin ezici sorunları, büyük çoğunluğumuz için geri ödenemeyecek kadar büyük dış borçlar, eşitsiz ve gittikçe daha fazla acımasız değişim ilişkileri, tüm halkları tehdit eden ve manasız, mantıksız silahlanmayla içiçe geçen korkunç atom savaşı tehlikesi... Halklarımızın kurbanı olduğu çeşitli şekiller altında süren sömürü ve yüzlerce yıllık sömürgeci ve yarı-sömürgeci talanın geride bıraktığı tarihi miras..."

AZGELİŞMİŞ ÜLKELERDEKİ HAYAT KOŞULLARI

Açlık, yoksulluk, hastalık, cehalet, işsizlik, fırsat eşitsizliği, ümitsizlik, geleceğe olan güvensizlik; günümüzde dünya nüfusunun büyük bir kısmının yaşam koşullarını bu kavramlarla özetlemek mümkün. Şu anda dünyayı sarsan ekonomik bunalım —ki çıkış noktası gelişmiş ülkelerdedir— azgelişmiş ülkelerde kendini daha çok hissettirmekte ve onların zaten kötü olan durumunu daha da olumsuz etkileyerek varolan yoksulluğu ve eşitsizliği derinleştirmektedir.

Eğer birkaç rakamla ifade etmeye kalkarsak, günümüzde az gelişmiş ülkelerde yaşayan milyonlarca insanın durumunu birinci tablo açığa çıkarmaktadır:

AZGELİŞMİŞ ÜLKELER

Açlık çekenler	500 milyon
Yetersiz beslenenler	1 milyar
Ortalama yaşı 60'ın altında olanlar	1.7 milyar
Her çeşit tıbbi yardımdan yoksun olanlar	1.5 milyar
En kötü fakirlik koşulları altında yaşam sürdürenler	1.0 milyar
Az gelişmiş ülkelerdeki işsizler	500 milyon
Yılda 150 doların altında geliri olanlar	800 milyon
Okuma yazma bilmeyen yetişkinler	814 milyon
Okul ve okuma imkanından yoksun çocuklar	200 milyon
Sürekli içme suyundan yoksun olanlar	2 milyar

İşte yüzyıllar boyu süren sömürgeciliğin ve günümüzde hâlâ devam eden emperyalist yeni-sömürgeci metotların sonucu ortaya çıkan hazin tablo!

Bu durumu ve nedenlerini daha yakından incelemek yararlıdır diyoruz, çünkü böylece çeşitli alanlarda içinde bulunduğumuz şartlar ve böyle devam ettiği taktirde ilerde azgelişmiş ülkelerin halklarını bekleyen sorunlar (felaket demek daha yerinde olur) daha iyi kavranacaktır görüşündeyiz.

NÜFUS: 1900 yılında 1,6 milyar olan dünya nüfusu son 80 yıl içinde 3 misli arttı. Toplam nüfusun 2 milyar daha artması için 20 yıl yetecek. Dünyadaki insanların sayısı böylesine hızlı çoğalmakta...

Üçüncü Dünya ülkelerine baktığımızda bu verilerin vahimliği daha çok ortaya çıkar:

1980 yılında dünyamız üzerindeki insanların dörtte üçü azgelişmiş ülkelerde yaşıyordu. Eğer günümüzdeki gelişme devam ederse, 2000 yılında dünya nüfusunun daha da büyük bir kısmı azgelişmiş ülkelerde yaşayacak. Sadece günümüzdeki duruma bakmamız bile ilerde bu ülkelerin halklarını bekleyen sorunları gözler önüne sermeye yetecektir. Şu anda 1 milyarın üzerinde insan yetersiz besleniyor. 500 milyon kişi ise açlıkla pençeleşmekte. Yapılan hesaplara göre, bu koşullar altında nüfus artışı devam ettiği takdirde 2000 yılında azgelişmiş ülkelerin ithal etmeleri gereken tahıl (1975 fiyatlarıyla) 24 milyar dolar tutacak.

Bu konuda emperyalist ülkelerde sürdürülen yalan kampanyasına da değinmekte yarar var. Onlar nüfus artışını azgelişmiş ülkeler için tek sebep gibi gösterip bu konuda kendi suçlarını örtbas etmeye çalışıyorlar. Gerçekteyse durum onların göstermek istediklerinden çok daha farklı: Azgelişmiş ülkeler halklarının yoksulluk, cehalet içinde olmaları onların içinde bulundukları sosyal, ekonomik ve kültürel gerilikten kaynaklanmaktadır, bunun sebebi ise yüzyıllar boyu sömürgeci ve emperyalist ülkeler tarafından sömürülmelerinde, GERİ BIRAKTIRILMIŞLIKLARINDA aranmalıdır. Bunun dışında, dünyamız bugünkü nüfusun birkaç katını dahi besleyebilecek güçtedir. Yapılan araştırmalara göre, dünyadaki açlığın en önemli sebeplerinden birisi aynı zamanda dağılımdaki eşitsizlikte yatmaktadır.

GELİR: Gelir konusunda eldeki veriler günümüzde zengin ve fakir ülkeler arasında varolan eşitsizliği açıkça göstermektedir. Dünya Bankası istatistiklarine dayanılarak yapılan araştırmalara göre, 1980 yılında kişi başına gelir dağılımı 19 gelişmiş kapitalist ülkede 6658 dolardı. Aynı rakam orta gelirli 63 ülke için 903 dolar, "az gelirli" 33 ülke için ise 168 dolar tutmaktaydı.

Başka bir değişle, aradaki fark öylesine büyük ki, gelişmiş ülkede yaşayan bir insanın geliri geri kalmış ülke vatandaşlarından 40 misli daha fazladır!

AÇLIK: Günümüzde dünyada 500 milyonun üzerinde insan açlık çekmektedir. FAO'nun (Gıda ve Tarım Teşkilatı) verilerine göre 1975 yılında Afrika'da yaşayanların yüzde 22'sinde, Uzak Doğu' da yaşayanların yüzde 27'sinde, Latin Amerika'da yaşayanların yüde 13'ünde ve Yakın Doğu'da yaşayanların yüzde 11'inde kronik yetersiz beslenme tesbit edildi. FAO'nun en son verilerine göre her 40 milyon insan —bu sayının yarısını çocuklar oluşturmaktadır— açlık ve yetersiz beslenme yüzünden ölmektedir.

UNİCEF'in bildirdiğine göre 5 yaşın altındaki 100 milyondan fazla çocuk —bu yaştaki dünya nüfusunun yüzde 20' si— kalori ve albümin eksikliği içindedir.

1975 yılında azgelişmiş 80 ülkede yaşayanların yüzde 10' u yetersiz besleniyordu. 49 ülkede bu oran yüzde 15'in üzerindedir. Azgelişmiş ülkelerdeki insanlar ortalama olarak gelişmiş ülkelerdekine nazaran üçte bir daha az kalori alıyorlar, albüminde bu oran yüzde 58. 70'li yıllarda gelişmiş ülkelerde kişi başına düşen besin maddesi azgelişmiş ülkelerdekine göre 3 misliden fazla tutuyordu.

SORUN TOPLUMSALDIR

Bu durumda belirleyici olarak ve her gün daha açık bir şekilde ortaya çıkan gerçek şu ki, sorun üretim veya artan nüfusa yeterli besin maddesi bulma değildir... Sorun matematiksel değil, toplumsaldır...

FAO'nun görüşüne göre yılda kişi başına 230 kg tahıl miktarıyla insanın ortalama kalori ihtiyacı karşılanabilir. Tüm dünyada yılda üretilen tahıl miktarı 1,3 milyar tondur. Bu rakama göre, 5 milyarın üzerinde insana, sözü edilen 230 kg tahılın dağıtımı imkân dahilinde oluyor.

Kısa süre önce sonuçlanan çeşitli araştırmalara göre, dünyada şu sıralardaki tahıl üretimi birkaç misli arttırılabiliyor. Dünyamızda üretilen besin maddelerinin genel toplamı gezegenimizin tüm nüfusunun kalori ve albümin ihtiyacının üzerindedir.

Başka biçimde ifade edersek: *DÜNYADA YETERİ KADAR BESİN MADDESİ ÜRETİLMEKTEDİR. BUNA RAĞMEN AÇLIK ÇEKEN, AÇLIKTA ÖLEN İNSANLAR MEVCUTTUR.* Bu ciddi sorun için kısmi çözüm tabii yeterli besin maddesi kaynaklarının sağlanmasında yatmaktadır. Bu konuda herkes aynı fikirde. Bununla beraber sorunun toptan çözümü ne derece teknik veya bilimin besin maddesi alanında üretim ve üretkenliğinin artmasına verdiği cevapta, ne de yeni alanların tarıma açılmasında aranmalıdır. Bu sorunun toptan çözümü, birçok azgelişmiş ülkede adaletli besin maddesi dağılımını, gerek ulusal planda çeşitli nüfus ve gelir grupları arasında gerekse uluslararası planda imkânsız kılan günümüz dünya ekonomik düzenine ve azgelişmiş ülkelerdeki temel ekonomik yapı sorunlarına doğrudan bağlıdır.

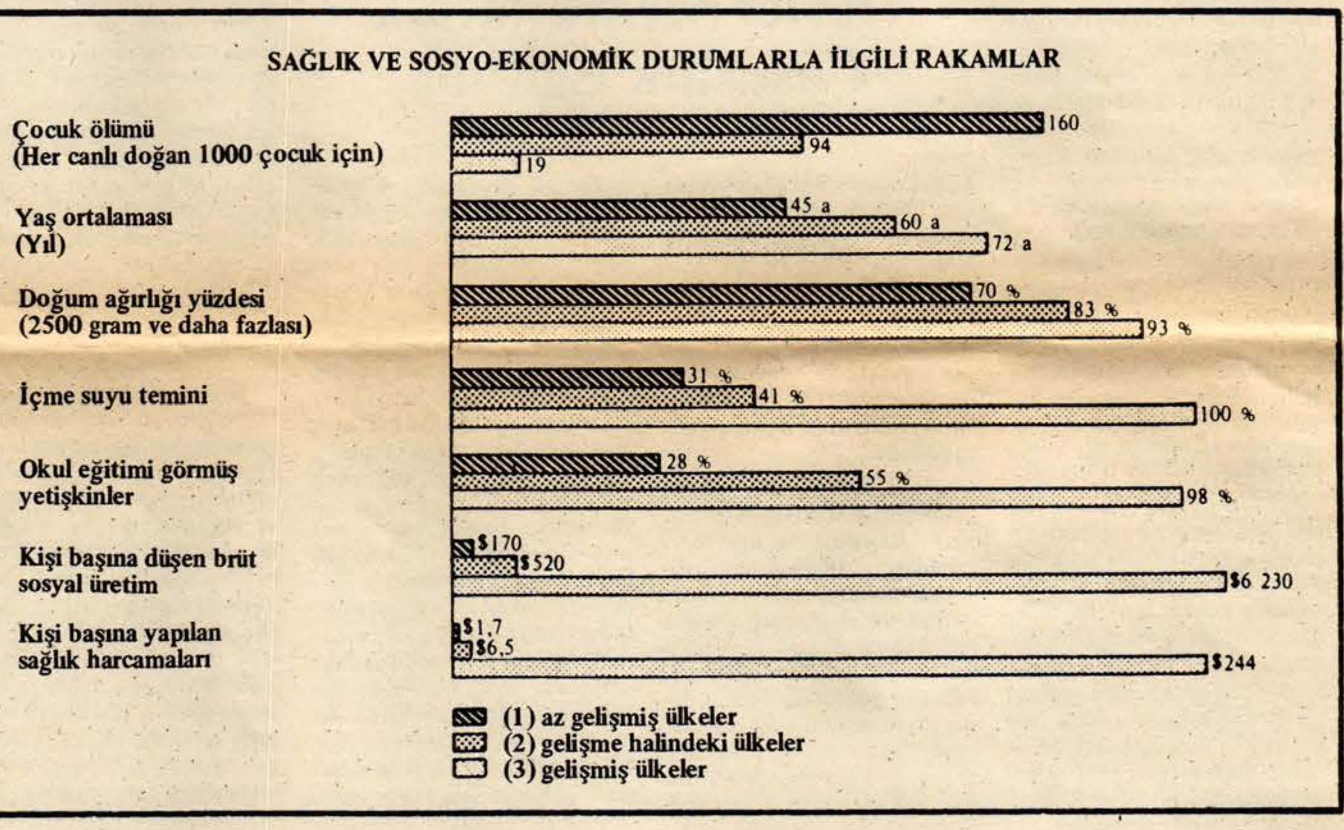
Dünya üzerinde bu kadar insan açlık çekerken, kapitalist ülkelerde binlerce ton besin maddesinin "fiyatları sabit tutmak için" bekletilmesi veya yok edilmesi, insanların ihtiyaçlarının kat kat üzerinde besin maddesi tüketmesi, ve hatta ev hayvanlarını dahi bu tüketime dahil etmesi yüzyılımızın en büyük tezatlarından birini teşkil etmektedir.

SAĞLIK: Geri kalmış ülkelerin sosyal durumlarını karakterize eden diğer önemli bir alan da sağlık. Bu konuda da eldeki veriler insanı karamsarlığa düşürecek nitelikte:

Endüstri ülkelerinde yaşam beklentisi 72-74 yıl tutarken, bu sayı geri kalmış ülkelerde 55 yıl civarında. 3. dünyanın bazı bölgelerinde örneğin Orta ve Batı Afrika'da daha da azalarak 42-44 yıla düşmekte.

Dünya Sağlık Teşkilatının verilerine göre 1981 yılında çocuk ölüm oranı endüstri ülkelerinde her 1000 yeni doğan çocukta 10-20 arasındaydı. Bu sayı en fakir ülkeler grubunda en aşağı 10 misli daha fazladır: Uluslararası Çocuk Yılı ilân edilen 1980'de yeni doğan 122 milyon çocuktan 12 milyonu 1981 yılının sonuna gelmeden öldü. Bu ölen çocukların yüzde 95' i azgelişmiş ülkelerdeydi.

Yine UNİCEF'in verilerine göre, en fakir ülkelerde doğan her 1000 çocuktan 200 kadarı 1 yaşına gelmeden, geri kalanlardan 200'ü 5 yaşına gelmeden ölüyor. Bu 1000 sayının içinde 40 yaşına kadar yaşayabilenlerin sayısı sadece 500.

ÇOCUKLAR KÖR OLMAYABİLİR

Dünya sağlık Teşkilatı'nın verdiği bilgilere göre, dünyada çocuklar arasında her sene 250.000 yeni körlük vakasına rastlanıyor. Bunların içinde 100.000 tanesi Vitamin-A eksikliği yüzünden ortaya çıkmaktadır. Eğer bu çocuklar yemeklerinde sebze yeme olanağına veya her altı ayda bir fiatı bir dolar bile tutmayan A-Vitamini hapı alabilme olanağına sahip olabilselerdi kör olmayacaklardı!

Bütün bu ölümlerin önüne geçmek acaba aslında mümkün mü? Geri kalmış ülkelerde ortaya çıkan ve çoğunlukla ölüme yol açan hastalıklardan çoğu tedavileri bilim tarafından keşvedilen ve az masrafla tedavileri mümkün olan hastalıklardır. UNİCEF'in tahminlerine göre, bu ülkelerdeki çeşitli hastalıklar yüzünden ölen çocukların % 90'ını gerekli tedbirler alındığı takdirde (aşı, beslenme, içme suyunun sağlanması...) kurtarmak mümkün olacaktı.

Acaba azgelişmiş ülkelerin sağlık konusunda ellerindeki imkânlar ne düzeyde? Bu konuda gelişmiş ülkelerle aralarındaki mesafe ne kadar?

Sağlık konusunda önemli göstergelerden bir tanesi doktor başına düşen insan sayısıdır. Gelişmiş ülkelerde bu rakam 520, azgelişmiş ülkelerde 2700, en fakir ülkelerde ise 17.000'dir. Son olarak adı geçen ülkelerin kırsal kesimlerinde bazen 200.000 kişiye bir doktor düşmektedir.

Sırası gelmişken geri kalmış ülkelerin sömürülmelerinin önemli bir biçimine değinmekte yarar var. "Brair drain" olarak adlandırılan gelişmiş kapitalist ülkelere kalifiye elaman göçü korkunç boyutlara ulaşmış bulunuyor. Örneğin sağlık alanında sadece 5 gelişmiş kapitalist ülkede —ABD, İngiltere, Kanada, Federal Almanya, Avustralya— çalışan doktorlardan 120.000 tanesi azgelişmiş ülkelerden gelmiş bulunuyor.

Örneklere devam edelim: Önceden söylediklerimize ilaveten önemli bir gösterge de devletin sağlık alanında kişi başına yaptığı harcamalardır. 1980 yılı tahminlerine göre endüstrileşmiş ülkeler devlet bütçesinde kişi başına 244 dolar harcamışlar. En fakir ülkelerin bu alanda yaptıkları harcamalar ise kişi başına 1,7 dolar. Başka bir deyişle gelişmiş ülkeler en fakirlere nazaran sağlık konusunda 144 misli daha fazla harcama yapıyorlar.

Sağlık alanında varolan eşitsizlik konusunda bir örnek daha: Dünya Sağlık Teşkilatı'nın çıkarmış olduğu dergideki bilgilere göre, 1978 yılında dünya pazarında varolan ilaçların değeri 70 milyar dolar tutuyordu. Bunun % 85'i endüstrileşmiş ülkelere, % 65'i ise sadece OECD ülkelerine aittir. Bu miktardan dünya nüfusunun dörtte üçünü oluşturan azgelişmiş ülkelere düşen pay ise % 15'dir. İlaç endüstrisi üretiminin % 88'i endüstri ülkelerinde, sadece %12' si ise azgelişmiş ülkelerde yapılmaktadır. Sadece bu yüzden, geri kalmış ülkelerin adı geçen yıldaki ticaret açığı 2 milyar dolar tutmuştu. Bu alanda uluslararası tekellerin erişmiş oldukları teknolojik ve bilimsel gelişme ve çok küçük üretim maliyetleri koşullarında elde ettikleri kârlar muazzam miktarlara ulaşmaktadır. Dünya Sağlık Teşkilatı azgelişmiş ülkeler için kaçınılmaz olarak varolması gereken 200 ilaç çeşidi tesbit etmiş bulunuyor. Bunlar varolan ihtiyaca cevap verecek ve gereksiz birçok ilaç için yapılan harcamaları önleyecek niteliktedir. Bu ilaçların ve aşıların büyük kısmı aslında az bir masrafla 3. dünya ülkelerinde üretilebilir.

Sağlık insanın temel hakkı olarak ve topluluğun bir ödevi olarak görülmedikçe, sağlık konusunda devlet ve toplumun sorumluluğu tanınmadıkça, sağlık için gerekli maddelerin dağılımında ulusal ve ulaslararası planda eşitsizlikler olduğu müddetçe, yoksulluk, açlık, cehalet ve sağlığa aykırı koşullara karşı savaş açılmadıkça, azgelişmiş ülkelerde insanın sağlığının düzeltilmesi yolunda fazla bir başarı sağlanamayacaktır.

EĞİTİM: Ülkelerimizin eğitim ve kültürel gelişme alanındaki çabalarına ters düşen diğer bir olaydan bahsetmek zorunludur. Emperyalist kitle iletişim araçları sürekli olarak açık ve gizli şekilde ideolojik ve kültürel alanda ulusal benliğimizi yok etmeyi, 3. dünya ülkeleri halklarına uymayan alışkanlık ve davranış biçim-

(Devamı 7. sayfada)

FKÖ'NÜN KORUNUP GÜÇLENDİRİLMESİ İÇİN

ADEN İTTİFAKI

Filistin'in Kurtuluşu için Halk Cephesi, Filistin'in Kurtuluşu için Demokratik Cephe, Filistin Kurtuluş Cephesi ve Filistin Komünist Partisi 23-26 Mart 1984 tarihleri arasında Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin başkenti Aden'de bir toplantı yaptılar. Yemen Sosyalist Partisi Delegasyonu, Suriye Komünist Partisi, Lübnan Komünist Partisinin de hazır bulunduğu toplantıda, FKÖ'nün şimdiki durumu, bunalımın çözümünde karşılaşılan sorunlar, Filistin Devriminde FKÖ'nün rolü, konumu ve Filistin halkının tek temsilcisi olarak korunup güçlendirilmesi sorunları görüşüldü.

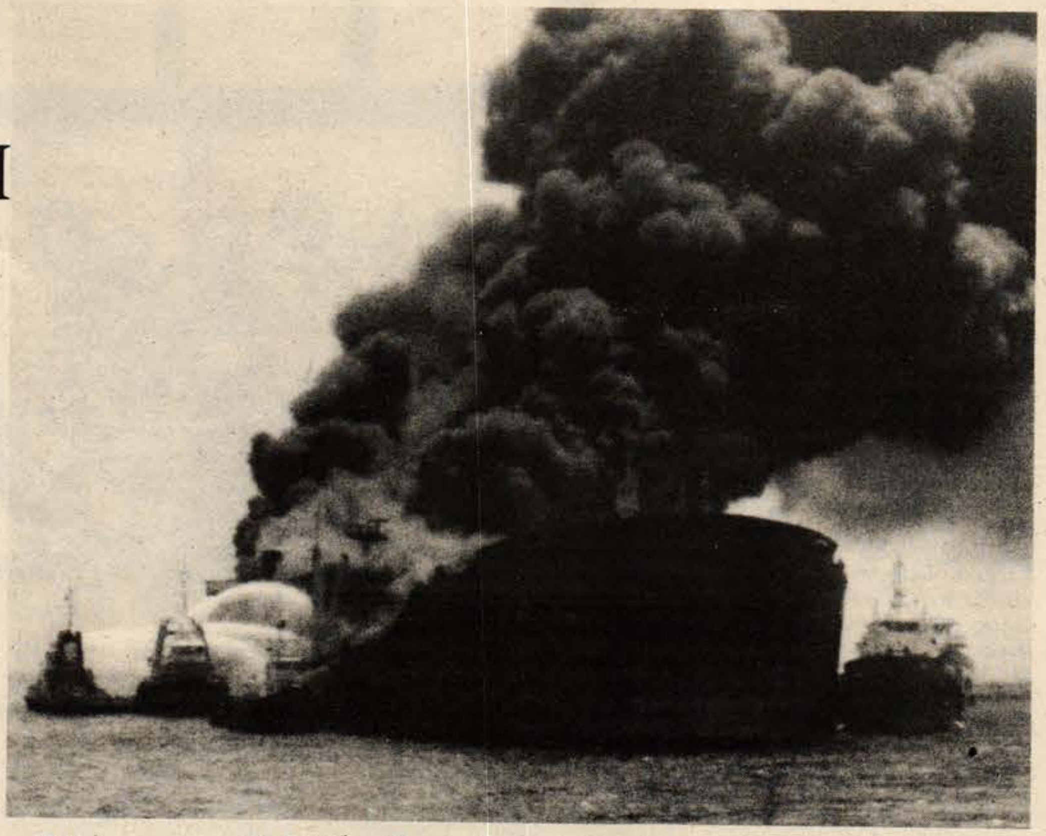
Toplantı sonucunda dört Filistin örgütü, bunalımın çözümü için Filistinli tüm güç ve örgütler arasında tam bir ulusal diyalogun başlatılması için temel olmak üzere aşağıdaki esaslara dayanan bir ortak bildiriyi ittifakla kabul ettiler.

1 – Emperyalizme, siyonizme düşman ilerici ulusal temel üzerinde FKÖ'nün birliğinin ve konumunun korunması.

2 – Teslimiyetçiliğe, sapmanın her türlü görüntüsüne ve özellikle Kahire ziyaretine karşı koymak, Reagan planının, Kamp David anlaşmasının kabul edilmemesi yolundaki Cezayir kararlarına aktif şekilde bağlı kalınması.

3 – Filistin Kurtuluş Örgütünün kararlarına ve ulusal doğrultusuna bağlı olmak. Özellikle Kamp David anlaşmasından cayana kadar Mısır ile yeniden ilişkilere geçmeyi kabullenmemek. Ürdün yönetiminin Filistin halkının temsilcisi olan FKÖ'nün ulusal birliğini parçalayıcı uğraşlarına karşı durmak. Arap ulusal kurtuluş hareketleri ile stratejik işbirliğini geliştirmek, özellikle Suriye ve Lübnan ulusal güçleri ile ve başta Sovyetler Birliği olmak üzere dünyada barış ve ilerlemeden yana olan güçlerle ilişkileri güçlendirmek. Filistin Ulusal Meclisinin Cezayir oturumu kararlarının vurguladığı Filistin sorununun çözüm esaslarına bağlı olmak.

(Devamı 7. sayfada)

Basra Körfezinde Barut Fıçısı Patlamak Üzere

Irak hükümetinin İran'a ekonomik ambargo uygulama maksadıyla Basra Körfezine, İran'dan petrol almak üzere giren gemilere saldırmaya başlaması, İran'ın da buna karşılık olarak Irak'tan petrol taşıyan gemileri bombalaması körfezdeki gerilimi bir patlamanın eşiğine getirdi.

Suudi Arabistan hava kuvvetlerinin, ABD hava kuvvetleriyle işbirliği halinde iki İran savaş uçağını düşürmesi de bölgede ilk defa savaşa bir üçüncü ülkenin fiilen katılması anlamıyla büyük önem taşıyordu. Sözkonusu olayda ABD ile Suudi Arabistan'ın işbirliği çok somut olarak ortaya çıkmıştı. Çünkü İran uçaklarının yerini Amerikan Awacs erken uyarı uçaklarının radarları tespit etmiş ve Suudi Arabistan'ın savaş uçaklarına bildirmişti. Bu uçaklar yakıt ikmali yapmadan bu kadar uzak bir mesafeye uçamayacaklarından havada yakıt ikmali yapabilen Amerikan tanker uçakları imdada yetişmişti.

Irak rejimini savaşı bölgeye yaymaya iten neden, Ramazan ayı içerisinde İran'ın beşyüzbin kişilik bir güçle büyük bir saldırı başlatacağının anlaşılması olmuştur. Gücünün son kırıntılarını kullanan Irak, işin içinde sıyrılmayı İran'ın karşısına başka güçler çıkartmakta görüyordu. İran'a giden gemilere saldırırsa, İran'ın karşılık vereceğini, böyle bir şeye ise Suudi Arabistan ve ABD'nin izin vermeyeceğini tahmin ediyordu. Nitekim bu tahminin doğru çıktığı olaylarla anlaşılmıştır. ABD bölgeye uçak gemileri göndermiştir. ABD uçaklarının, petrol tankerlerini koruma amacıyla devriye uçuşu yapabilecekleri ve saldıran İran uçağı olursa müdahele edeceği sözkonusu edilmiştir.

Ancak Amerikan emperyalizmi, başkanlık seçimleri öncesinde böylesine tehlikeli girişimlerin sonuçlarından da endişe etmektedir. İran'ın Amerika'ya ne şekilde misilleme yapacağı önceden kestirilememekte, birçok Amerikan askerinin ölümüne yol açan gelişmeler olursa Reagan'ın seçimlerde oy kaybedebileceği hesaplanmaktadır.

Amerikan emperyalizmi gerek İran'da gerek Orta Amerika'da yürürlüğe koymayı düşündüğü maceracı ve halk düşmanı girişimlerini seçim sonrasına kaydırmaya çalışmaktadır. Ancak Basra Körfezinde Irak'ın cephelerinin yıkılması gibi bir tehlike oluşursa, emperyalizmin böylesi girişimlere derhal başvurabilir. Önümüzdeki bir ay ve onu takibeden altı ay bölge açısından çok kritiktir. Bu bir aylık süreyi Ramazan ayının İran saldırısı için gözetilen bir ay olması, altı aylık süreyi de Amerikan seçimleri belirlemektedir.

Orta Doğu'nun tutuşması halinde emperyalizmin Türkiye'ye ne gibi kirli roller oynatacağı hiç bilinmemektedir.

SÖYLEŞİ

MUSTAFA BEKİR

EN BÜYÜK

F. Almanya'daki çeşitli demokratik kitle örgütlerinde sportif faaliyetler yapılmasına rağmen spora yarım gönülle yaklaşımda bulunduğumuz inkâr edilemez. Derneklerdeki sportif faaliyet –koro ve folklörün yanında– kitleye açılma, adam kazanma aracıdır çoğukez. Biz yine de bu söyleşimizde biraz spora değinelim istiyoruz.

Türkiye'de 1983-1984 futbol sezonu kapandı. Federasyon Kupası ile Cumhurbaşkanlığı Kupası sahiplerini buldular. Futbol dalında –öteki spor dallarında olduğu gibi– ne kadar başarılı olduğumuz ortada. Fakat buna rağmen bir "En büyük Trabzon", "En büyük Fenerbahçe", "En büyük Beşiktaş", "En büyük Cim Bom Bom" furyasıdır gidiyor. Hatta Trabzon'a 80 inci dakikada penaltıdan bir gol atan İlyas, bir bakıyorsunuz "En büyük İlyas" oluyor. Yahu bu futbolcu Fener Beşiktaşa 4-2 yenilirken neredeydi diye soran yok. Her takım en büyük, peki küçükler nerede? Toplumsal bunalımın en iyi göstergelerinden biri de futbol stadlarıdır. Kişiler tuttukları takımın o hafta yenmesiyle tatmin olurken takımı yenilen taraftarlar da "ibne hakem" diye hakeme söverek boşalır.

Aslında futbolda en büyük, dünya kupasını hangi ülkenin ulusal takımı kazanmışsa odur. Şu anda da dünya kupasının sahibi İtalya ulusal futbol takımıdır. Ama adamlar şu günlerde Fransa'da başlayacak olan Avrupa Futbol Şampiyonasına katılma hakkını bile elde edememişler. Farketmez diyorlar. Bundan da en küçük bir aşağılık duygusu duymuyorlar. Biz bir maçta, özellikle uluslararası bir maçta yenilsek –ki hep yeniliriz– teşhis hemen hazırdır. Hakem hakkımızı yemiştir. Uluslararası bir yarışmada en küçük bir başarı kazansak hemen böbürleniriz. Hiç unutmam 12 yıl önce Türkiye o zamanlar Dünya üçüncüsü ünvanına sahip F. Almanya futbol takımıyla Almanya'da 1–1 berabere kalmıştı. Ertesi günü gazetelerde; Türkiye: 1 – Dünya üçüncüsü:1. Geçenlerde aynı takıma 5–0 yenildik. Suçlusu kaleci Zafer'di tabii. Başka bir örnek verelim: Eurovision'da sonuncu değil 12. olduk. Bizim TRT haberi şöyle verdi: Türkiye katıldığı Eurovision Şarkı Yarışmasında F. Almanya, İsviçre, Avusturya gibi ülkeleri gerisinde bırakarak 12. olmuştur.

Diyeceğim "en büyük" olma duygusu birtakım takıntısını da beraberinde getirir. En büyük olanın gücü de büyüktür, sözü de en geçerlidir. En küçük bir yenilgiye tahammülü yoktur. En doğrusunu düşüneceğinden başkalarının sözü, düşüncesi onun gözünde herhangi bir değer taşımaz. Özellikle konunun bu yönüne dikkat etmeliyiz. Spor, özellikle futbol, bizi bu açıdan ilgilendirmeli. Bir kişi hakkında "bırak onu, o ne sağcıdır ne solcu, futbolcudur futbolcu" damgasını yapıştırmak, toplumda giderek yaygınlaşan en büyüklük kompleksine karşı perdeleri indirmek anlamına gelir.

Pentagon K. Kıbrıs'a Orta Doğu'nun En Büyük Havaalanını Yaptırıyor

Kuzey Kıbrıs'ta Denktaş rejiminin Bağımsızlık ilanına ABD'nin birkaç üstünkörü itirazı hariç neden gözyumduğu anlaşıldı. Kıbrıs'taki kaynaklara göre Kıbrıs'ın kuzeyinde yapımı sürdürülen Geçitkale (Lefkonuk) havaalanının yapımı için Pentagon tam 878 milyon dolar verdi. Türkiye aracılığıyla verilen bu muazzam miktar ile, Güney Kıbrıs'taki uluslararası Larnaka hava alanının pistlerinin beş katı uzunlukta, Orta Doğu'nun en büyük hava alanı inşa edilebilecek. Ayrıca hava alanının yapımı için Lefkonuk yöresi bizzat ABD askeri uzmanları tarafından seçildi ve plan da onlar tarafından hazırlandı.

Amerikan emperyalizminin saldırgan amaçları için kullanılacağı açık olan bu yeni havaalanı Amerikan yapısı en modern cihazlarla donatılarak ve denetimi de ABD adına Türkiye Genel Kurmay Başkanlığına ait olacak. Bu modern cihazlarla Amerikalılar bütün Doğu Akdeniz'deki hareketleri rahat takip edebilecekler. Hatta Bulgaristan'a, Yunanistan'a ve Sovyetler Birliğinin Karedeniz'deki güney sahillerine kadar uzanan bölgelerdeki bütün hareketlerin Geçitkale havaalanına inşa edilen dev kontrol kulesinin beşinci katından izlenebileceği bildiriliyor. Bu katın tamamen ABD'nin gizli haberalma örgütü CİA'nın kullanımına verileceği ve hatta çok uzak mesefalerdeki hareketleri tesbit edebilen son model elektronik cihazların kurulacağı da verilen haberler arasında. Kulenin diğer katlarına havaalanının çalışmalarını yönetecek hizmetler yerleştirilecek. Havaalanı bölgedeki en büyük havaalanı olacak ve dev askeri uçaklar dahil, her türlü uçağın inip kalkabileceği pistler yapılacak.

KOMKAR'ın Kongresi Yapıldı

Kürdistanlı göçmen işçilerin demokratik kitle örgütlerinden olan KOMKAR 6. Kurultayını 2-3 Haziran tarihleri arasında yaptı.

Politik tutuklulara özgürlük sloganının baş slogan olarak seçildiği kurultayda DİSK temsilcisi Yücel Top ve TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu birer konuşma yaptılar. Ayrıca Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz'ın, GERÇEK Avrupa Komitesi'nin ve çok sayıda Kürdistanlı ve Alman örgütlerinin mesajı okundu.

TÖB-DER Genel Başkanı Gazioğlu yaptığı uzun konuşmada eğitim emekçilerinin sıkıntılarına, içinde bulundukları zor koşullara değindikten sonra, siyasi örgütlerin, demokrasi güçlerinin anti-faşist mücadelede gereken boyutlarda işe sarılmadıklarını, aydınlar dilekçesinin önemli fakat fazla da abartılmaması gereken bir adım olduğunu belirtti. Daha sonra TÖB-DER olarak anti-faşist mücadelede üzerlerine düşen görevleri yılmadan yerine getireceklerini belirterek konuşmasını bitirdi.

Kurultay, çalışma programının okunması, çeşitli konularda geliştirilen karar tasarılarının kabul edilmesi, yeni organların seçimi ve Kürdistan'dan çeşitli kültür gösterilerinin yapıldığı gece ile başarıyla bitirildi.

Dayanışma gazetesi olarak KOMKAR organlarına seçilen arkadaşları kutlarız.

"Örgütlü Halk Yenilmez"

Nisan ayında çeşitli şehirlerde konferanslar vermek üzere üç kişilik bir NİKARAGUA heyeti Avusturalya'ya geldi. Heyet'in başkanlığını Milli Kadın Birliği'nin (AMNLAE) kurucularından ve Dünya Barış Komitesi Üyesi, Doris Tijerino yapıyordu.

Melbourn'da yapılan toplantı 19. 4. 1984 tarihinde şehir belediye salonunda düzenlendi. Toplantıyı açan Belediye Başkanı, Northcote şehrini Nikaragua'da Masatape şehrinin kardeş şehri ilan etti. Ayrıca Nikaragua'da bir tuğla fabrikası açmak istediklerini, bu çalışmanın ilk hazırlıklarının tamamlanıp, temelin atılması için 40 bin dolara gereksinme bulunduğunu, ve kısa zamanda bu girişimin gerçekleşeceğini vurguladı.

Daha sonra söz alan D.Tijerino, "Örgütlü halk yenilmez" sözlerinin doğruluğuna inandığını söyleyerek, konuşmasına başladı. Tijerino yaptığı uzun konuşmasında özetle şunları söyledi:

"Karşı devrimcileri açıkça örgütleyen ve onları besleyen ABD'dir. Son dönemde CIA eliyle karşı-devrimcilere verilen 21 milyon dolar bunun açık bir ifadesi olmuş ve tüm dünya da bunu görmüştür."

"ABD bunun yanısıra dış gerici güçleri kullanarak, ülkemizin sınırlarına çevik kuvvetleri ve her çeşit askeri malzemeyi yığmaktadır."

"CIA Nikaragua'yı çalışma merkezi yapmıştır. 19. 7. 79 Devriminden bu yana iş ve dış karşı-devrimcilere karşı 50 bin can kaybımız oldu."

"ABD bizi totaliter ve baskıcı olmakla suçluyor. Kaldıki biz yönetime gelir gelmez köylüye toprak dağıttık. Sağlık konusunda inanılmaz düzeyde başarı elde ettik. Örneğin, difteri, sıtma vb. hastalıklar tamamen yok edildi. Sağlık kurumları, hastaneler süratle çalışıyor.

Eğitim yaşında olan gençlerin %80'i okula gidiyor. 1980 yılında okuma yazma bilmeyenlerin oranı %50'den %12'ye düşürüldü."

Tijerino sözlerini "Ya özgürlük, ya ölüm!" diye bitirdikten sonra, salondaki dinleyicilerin soru yağmuruna tutuldu. Genellikle kadınlar üzerine olan sorulardan birine Tijerino şu yanıtı verdi:

"Devrimci hareketimizin özünü kadınların katılımı sağladı. İlk bağımsızlık bayrağını diken şehrin askeri kumandanı kadındı. Bugün Nikaragua'da kadınlar en aktif bir şekilde yönetime katılmaktalar. Hem askeri alanda hem politik alanda kadınların rolü büyüktür. Bugün sağlık görevlerinin %60, eğitimcilerin %50'si kadınlardan oluşuyor. Kültürel ve teknik alanda kadınlar büyük bir rol üstlenmişlerdir."

Soru: Nikaragua'daki siyasi partilerin durumu nasıldır?

Cevap: Somaza diktatörlüğüne karşı tek alternatif SANDİNİSTA Milli Birleşik Cephe (FSLN) oldu. Şu an biz çoğulcu parti sistemine inanıyoruz. Bugün ülkemizde on civarında politik parti aktif olarak çalışmaktadır.

Soru: Karşı devrimcilerin hükümet kurma olanağı var mı?

Cevap Hayır yoktur. Karşı devrimcilerin halk desteği olmadan böyle sözler propogandadan öteye gitmemektedir.

Nikaragua'da 7 sendika vardır:

1) Sandinista İşçiler Sendikası: 140.170 üyesi vardır.

2) Köylüler Birliği: 40.000 üyesi vardır.

3) Genel işiler Federasyonu: 6.000 üyesi vardır.

4) Nikaragua Merkez İşçiler Sendikası: 3.700 üyesi vardır.

5) Merkezi Hareket Sendikaları: 3.700 üyesi vardır

6) İşçiler Konfederasyonu: 3.000 üyesi vardır

7) Sağlık İşçileri Federasyonu

Bunların ilk ikisi Birleşik Cepheyi desteklemektedir. Diğer küçük sendikalardan birisi CIA eliyle örgütlenmiş bir sendikadır.

Soru: ABD içinde kendi hükümetlerine karşı gelen örgütler olduğundan haberiniz var mı?

Cevap: Gayet tabii. Biz bu örgütlerle sürekli dayanışma ve temas halindeyiz. Hemen hemen her hafta ABD'den bizi desteklediğini belirten önemli kişiler Nikaragua'ya gelmektedir.

Soru: Avusturalya'lılar Nikaragua'ya ne gibi yardımda bulunabilir?

Cevap: Dayınışma bizim için çok önemlidir. O bölgede barışı destekleyerek ve ABD saldırganlığını lanetleyerek ve bunu kamuoyuna duyurarak yardımcı olunabilir.

SJV-Karl Liebknecht Gençlik Örgütünün Gezisi

Buchenwald Toplama Kampında Bir Gün

11-13 Mayıs tarihleri arasında Batı Berlin'deki SJV-Karl Liebknecht adlı gençlik örgütü, Hitler faşizminin toplama kamplarından Buchenwald'a bir gezi düzenledi. Dayanışma Gazetesi okurlarının da katılmış oldukları bu geziden bir okurumuzun izlenimlerini aktarıyoruz:

"11 Mayıs Cuma günü akşamüstü SJV (Sosyalist Gençlik Birliği) örgütü üyeleriyle otobüs terminalinde buluştuğumuzda oldukça heyecanlıydım. Faşizm hakkında önceden bilgim olduğu halde, toplama kamplarını yerinde ziyaret etmeyi uzun zamandır. Planlıyordum. Bizim göreceğimiz toplama kampı Buchenwald şimdi Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin (DAC) sınırları içinde kaldığından, bu gezi aynı zamanda sosyalist bir ülkeyi ziyaret fırsatı da olacaktı.

Saat 17.00'de otobüslerimiz hareket ediyor. Başkent Berlin'de aktarma olup, 4 saat süren bir tren yolculuğundan sonra Weimar kentine varıyoruz. Yolculuk sırasında saatlerin nasıl geçtiğinin farkına varmıyorum bile. SJV üyesi gençlerle tanışma, anti-faşist marşlar, karşılıklı fikir alışverişleri...

İstasyona indikten sonra bizi bekleyen otobüslerle Pazar gününe kadar kalacağımız DAC gençlik örgütü FDJ'un misafirhanesine gidiyoruz. Yolculuğun başından beri gözüme çarpan organizasyonun mükemmelliği burada da devam etmekte. Hafif bir yemekten sonra bize ayrılan odalara çıkıp, yol yorgunluğunu üzerimizden atmak ve ertesi güne dinç uyanmak için hemen yatıyoruz.

12 Mayıs gününün programında sabahtan şehir gezintisi var. Öğleyin gençlik evinde buluşmak üzere ayrılıyoruz arkadaşlardan, İlk gittiğimiz yer şehrin merkezi. Gözüme ilk çarpan kitabevlerinin çokluğu. Bu arada, birkaç sokak ötede Goethe ve Schiller'in şimdi müze haline getirilen evlerini gezme imkanımız olduğunu öğreniveriyoruz. Gördüklerimi teker teker anlatmayacağım; bu büyük sanatçıların özel hayatlarını, kişisel eşyalarını, içinde yaşadıkları toplumsal koşulları daha yakından tanımak kelimelerle anlatılamayacağı için. Ben burada sadece beni uzun uzun düşündüren birkaç konuya değinmek istiyorum.

Birincisi, kültür alanında sosyalist ülkelerin eriştikleri seviye ve genel olarak kültüre, tarihe bakış açıları. Tarihi gelişim içindeki güzel, olumlu, ilerici öğelerin böylesine iyi korunup diğer kuşaklara aktarılması sosyalizmin en büyük özelliklerinden biri olsa gerek. Sosyalist ülkeleri gezip gördükçe, burjuvazinin bizlere yıllar boyu yaptığı propagandanın bayağılığı daha da açık ortaya çıkıyor. Solcuların ulusal ve kültürel değerleri yok ettiği yalanlarını ne çok dinlemişizdir.

Bir konuşma sırasında faşistlerin toplama kampı olarak Goethe'nin en çok sevdiği gezinti yerini seçtiklerini öğrendim. Bu konu beni ve diğer arkadaşları bütün gün meşgul etti, tartışmalarımızın önemli bir bölümünü oluşturdu.

Şehir gezintisinden sonra tekrar misafirhaneye dönüp, öğle yemeği yiyoruz ve otobüslerle kampın bulunduğu Buchenwald'a doğru yola koyuluyoruz. Kapıya vardığımızda ilk gözüme çarpan çeşitli ülkelerden gelen kalabalık sayıda ziyaretçi grupları. Önce girişteki özel olarak hazırlanmış salonda Buchenwald üzerine bir film seyrediyoruz. Faşistlerin yaptıkları canavarlıklar, savaş sona erip faşizm yenilgiye uğratıldığında kurtulanların durumları, açlıktan bir deri bir kemik kalmış insanlar, üst üste yığılmış ölüler... Filmde ayrıca o zamanlar kamplarda tutuklu kalmış olanlar da gördüklerini başlarından geçenleri anlatıyorlar. Bu anti-faşistlerden bazılarıyla daha sonra konuşma ve tartışma olanağı bulacağız. Salondan çıkıp esas kapıya doğru yürüyoruz. İlk önce kapıda büyük dökme harflerle yazılı "Jedem das Seine" (herkese layık olduğu) sözleri gözümüze çarpıyor. Bu sözlerin o zamanlar tutuklular üzerinde yarattığı tesiri düşünmeye çalışıyorum. Giriş kapısının önünde grup halinde toplanıp, yukarıda sözünü ettiğim eski tutuklulardan birisinin verdiği bilgileri, yaptığı konuşmayı dinliyoruz. Konuşulanlardan not ettiklerim ve bazı genel bilgiler: Toplama kampları (Konzentrationslager KZ) Nazi hükümeti tarafından Alman halkının savaş hazırlıklarına ve faşizme karşı direnme hareketini yok etmek için kurulmuşlar. İlk tutuklananlar alman anti-faşistleri, komünistler, sosyal demokratlar, namuslu-yurtsever aydınlar, faşizme karşı olan dindarlar... Daha sonra savaş sırasında bunlara ilaveten diğer ülkelerden tutuklular da getirilmiş. 12 yıl içinde ve değişik yerlerde kurulan bu toplama kamplarında 18 milyonun üzerinde insan tutuklu kalmış, bunların içinde 11 milyonu gaz odalarında, işkence altında, dövülerek, kurşuna dizilerek ve de kötü koşullar yüzünden yaşamlarını yitirmişler. Faşizmin suçları sadece bununla kalmıyor tabii. İşgal altındaki ülkelerde yapılanlar ve savaşta ölenler de hesaba katılırsa, Nazi'lerin vahşeti daha açık bir şekilde ortayaçıkar.

Buchenwald kampında nazilerin insanlık dışı uygulamaları çeşitli panolarla da ifade ediliyor.

Yapılan konuşmalardan sonra kampın içindeki binaları dolaşıyoruz. Bunlardan bir tanesi müze haline getirilmiş. İnsanın genelde faşizm ve özelde Buchenwald üzerine birçok delili burada kendi gözleriyle görmesi mümkün. Tabii şu sorunun sorulmasında yarar var: Sadece görmek yeter mi? Burada özellikle faşizm konusuna yaklaşımda sosyalist ülkelerde göze çarpan olumlu bir noktayı vurgulamak istiyorum. Faşizmin canavarlıklarını daha sonra gelen kuşaklara sadece göstermek, anlatmak yetmez. Faşizmin nedenlerine, onun sınıfsal kökenine inmek faşizme karşı mücadelenin temelinde yatmalıdır. Bu da sosyalist ülkelerde gereğince yapılıyor kanısındayım.

Müzenin girişinde Hitler'i mali olarak destekleyip, iktidara gelmesini sağlayan tekellerin isimleri sıralı. Birkaç tanesini aktarmakta yarar var: Flick, Krupp, Thyssen, IG-Farben, Siemens, AEG... Bunlardan birçoğu aynı zamanda toplama kamplarındaki insanları ucuz işgücü olarak da kullanmış. Örneğin IG-Farben 1932'den 1943'e kadar karlarını 48 milyondan 822 milyona yükseltmiş. Bunun içinde önemli bir kısım tabii çalıştırılan ucuz işgücünün sömürüsüne dayanıyor. Örnekleri çoğaltmak mümkün. Nazilerin iktidara gelmesinde ve işledikleri suçlarda tekellerin rolü açıklıkla ispatlandığı halde, günümüzde Federal Almanya'ya baktığımızda o zamanın tek

(Devamı 7. sayfada)

SOSYALİST ÜLKELER VE OLİMPİYATLAR

Emperyalizmin beyin yıkama makinesi, kitle haberleşme araçlarının seferberliğinde ortalığı birbirine katıyor: "Sovyetler Birliği, Olimpiyatları boykot kararıyla sporu politikaya alet ediyormuş, ABD'nin 1980'deki Moskova Olimpiyatları'nı boykotuna misilleme yapıyormuş, böylece Olimpiyat Oyunları'nı, geleceğiyle birlikte sabote ediyormuş!"

Bir kere Sovyetler Birliği Los Angeles Oyunları'nı "boykot" etmiyor. Etmediğini de defalarca açıkladı. SSCB Olimpiyat Komitesi Başkanı M.Gramov üstüne basa basa "bizim lisanımızda *boykot* kelimesi yoktur, biz Los Angeles Oyunları'na sadece katılmıyoruz, çünkü sporcularımızın hayatı tehlikededir, bu riske giremeyiz, bu bir boykot değildir, katılıp katılmamak sadece bizi ilgilendirir" diyerek, SSCB'nin tutumunu açıkladı. Doğal olarak diğer sosyalist ülkelerin de büyük bir bölümü aynı gerekçeyle Los Angeles'e gitmeyeceklerini bildirdiler.

Gerçekten 4 yıl önceki boykot histerisiyle bugünkü durum temelden farklıdır. O zaman ABD, Başkan Carter'ın başını çektiği, adıyla sanıyla bir *boykot kampanyası* başlatmıştır. Bir yandan emperyalist beyin yıkama metotlarıyla, öbür yandan da emperyalizme bağımlı ülkelerdeki kukla veya amerikancı yönetimlere uygulanan çeşitli baskı ve şantajlarla 62 ülkenin Moskova Oyunları'na katılmaları önlenmişti.

Şimdi durum hiç de böyle değil. Sovyetler Birliği Oyunlar'a katılmayacağını gerekçesiyle açıklıyor. Ama başkalarını da katılmamağa çağırmıyor. Sosyalist ülkelerin büyük bölümü katılmama kararı alıyorlarsa bunun nedeni Sovyet sporcularını tehdit eden tehlikelerin kendi sporcularını da bekliyor olmasıdır. Emperyalist kamuoyu oluşturma mihrakları bu davranış birliğini, Sovyetler Birliği'nin diğer sosyalist ülkelere empozasyonu şeklinde göstermeğe çalışıyorlar. Bunun da "boykot" demeye geldiğini iddia ediyorlar. Oysa bugün Sovyetler Birliği'nin dünyadaki saygınlığının sosyalist ülkelerle sınırlı olmadığı herkesin bildiği bir gerçektir. Bir başka deyişle SSCB Oyunlar'ı gerçekten boykot etseydi ve bunun kampanyasını yürütseydi, Los Angeles' e gitmeyen ülke sayısı herhalde bu kadarla kalmazdı.

"Olimpiyatları boykot" herşeyden önce Sovyetler Birliği'nin barışçı politikasıyla bağdaşmaz. Çünkü olimpiyat

Sırıkla atlama rekortmeni Sovyet Sergei Bubka

oyunlarının başlıca işlevlerinden birisi dünya barışına getirdiği katkıdır. Bu nedenle Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler Olimpiyatlar'a herzaman büyük önem vermişler, dünyada olimpiyatlara duyulan ilginin güçlenmesine çaba sarfetmişlerdir. Üstelik daha önceki yazımızda da belirttiğimiz gibi Olimpiyat Oyunları, dünyadaki başlıca iki sistemden sosyalizmin ilerlemesine katkıda bulunmakta, bu nedenle de dünyamızın ileri doğru deviniminde olumlu rol oynamaktadırlar.

İşte bütün bu nedenlerledir ki, Olimpiyatlar'ı baltalamak isteyenler hemen daima emperyalist metropoller olmuşlardır. Bunun en tipik örneği Moskova Olimpiyatları boykotudur. Soğuk savaşın ve uluslararası gerginliğin diri tutulmasını esas alan son dönemin Beyaz Saray politikası için, dünyanın bütün ülkelerinden gelen sporcuların dostluk atmosferi içinde kardeşçe yarıştıkları olimpiyat oyunları yabana atılmayacak bir handikaptır. Bu handikaptan kurtulmak için Moskova Oyunları öncesinde hummalı bir boykot kampanyası açmışlardır. Amaçları çok sayıda ülkenin Moskova'ya gitmesini önlemek, böylece 1980 Olimpiyatları'nın yapılmasını suya düşürerek, Olimpiyatlar'a altından zor kalkacağı bir darbe indirmekti. Ne ki bu hesap tutmadı. ABD, F.Almanya, Kanada, Japonya gibi ülkelerin dışında Moskova'ya gitmeyen ülkelerin sporda hemen hiç ağırlıkları yoktu. Oyunlar'a 82 ülke katıldı. Sadece atletizm ve yüzme yarışlarında ABD'nin yokluğu kendini hissettirdi. Ama hepsi o kadar. Moskova Olimpiyatları emperyalizmin tüm engellemelerine rağmen 1972 Münih ve 1976 Montreal Oyunları'ndan sonra en fazla sporcunun katılımını sağladı, gerek organizasyonun mükemmelliği, gerekse yarışmaların kalitesi ve kırılan rekorların çokluğu bakımından tüm dünyada geniş yankılar uyandırdı. Böylece Olimpiyatlar'ın dünya barışı kapsamındaki önemli işlevi aksatılmamış oldu ve ABD'nin Olimpiyat Oyunları'nı sabote etme girişimleri boşa çıkarıldı.

ABD, olimpiyatları baltalama politikasını Moskova Oyunları'ndan sonra da sürdürdü. Reagan daha başkan seçilmeden önce, Olimpiyatlar'ın ömrünü doldurmuş olduğu gerekçesiyle 1984 Los Angeles Oyunları'nın iptal edilmesini istemişti. Tabii bu saçma sapan sözlere pek kulak asan olmadı. Bunun üzerine Los Angeles Oyunları'na tatlı kârlar getirecek ticari bir iş sahası olarak bakılmağa başlandı. Los Angeles Times'in belirttiğine göre işadamları oyunlar vesilesiyle tam 3 milyar dolar vurgun yapacaklar!

Los Angeles'de Sovyet aleyhtarı pankartlardan biri: "Sovyetler Olimpiyatlardan çıksın".

Usuldendir, olimpiyat oyunları hangi ülkede düzenlenirse, spor tesislerinin tamamlanmasından, sporcuların kalacağı olimpiyat köyünün inşaasına dek çok masraf gerektiren yatırımlar, ilgili devlet kuruluşlarının katkılarıyla finanse edilir. Oysa Los Angeles'de ne merkezi devlet, ne eyalet idaresi ne de şehir belediyesi beş sent harcamışlardır. Bu yüzden olimpiyat köyü inşa edilmemiş ve sporcuların ayrı ayrı yerlerde öğrenci yurtları vb. binalarda kalmaları şeklinde bir "çözüme" gidilmiştir. Los Angeles'in tımarhaneyi andıran trafiğinde sporcuların yarışmalara nasıl yetişecekleri halen tartışılmaktadır.

Sovyetler Birliği, 3 yıl boyunca, olimpiyat hazırlıklarının yapıldığı tüm sürece olumsuzluklara devamlı dikkati çekmiş, gerekenlerin yapılması için hep uyarıda bulunmuştur. Ne ki bu çabaların hiçbiri sonuç vermemiş ve ABD yönetimi, sosyalist ülkelerin Oyunlar'dan çekilmelerine yol açmak için, handiyse elinden geleni ardına koymamıştır. Ve sonuçta istediğini de başarmıştır. Öyle ki, bugün Washinton sosyalist ülkelerin katılmamaları karşısında kılını dahi kıpırdatmamakta adeta gizli gizli sevinmektedir. Çünkü yarışmaların kalitesi bakımından ilk defa Olimpiyatlar ciddi bir yara almaktadırlar. Herkes, dünyadaki tüm spor otoriteleri ve sporcular hemfikirdirler ki, sosyalist ülke sporcularının katılmayacakları yarışmalar sonucunda –atletizmin sürat yarışmaları dışında– dünyanın en iyi atletlerinin belirlenmeleri asla mümkün olmayacaktır. Böylece Olimpiyatlar gözden düşürülmüş ve gelecekleri üzerindeki kuşkular iyice artırılmış olacaktır.

Boykot konusuyla ilgili son bir sözümüz de, "batı"nın çok "özgürlükçü" ülkeleri hakkındadır. ABD Afganistan olayını bahane ediyordu. Ve onun "batılı" müttefikleri de bu "özgürlük" jestine şiddetle alkış tutuyorlardı. Sanki daha 5 yıl öncesine kadar Vietnam'ın güneyini işgal altında tutan ABD değilmişcesine!

Haydi o zaman "Vietnam geçmişte kaldı" diyeceklerdi, bugün bağımsız bir ülkenin, Grenada'nın haydutça işgal edilmesi karşısında, "özgürlüğün" bunca meraklısı "batı" ülkeleri niye gıklarını dahi çıkartmıyorlar, neden Nikaragua'nın işgali tehditlerine aldırmıyorlar? Eğer bir ülkenin işgali boykot sebebi ise, Los Angeles'in boykot edilmesi için Grenada'nın işgalinden daha zorunlu sebep olabilir mi? Kendi politikası içinde tutarlı olmanın bir gereği değilmidir bu?

Ama neden böyle ilkeler arıyoruz ki emperyalist politikada?!... "Batı"nın metropolleri için esas olan kendi sömürü düzenlerinin sürmesidir. Bu nedenle sosyalizme saldırmak söz konusu oldu muydu her türden ahlaksızlık mübahtır onlara! Ama foyaları da, tüm dünya halkları indinde açığa çıkmaktan kurtulmamaktadır.

BUCHENWALD TOPLAMA KAMPINDA BİR GÜN

(Baştarafı 6. sayfada)

tek suçluları da dahil gene aynı tekellerin ekonomi ve devlet mekanizmasını ellerinde bulundurduklarını görüyoruz. Bütün bunlar tesadüfe bağlanabilir mi? Müze'de o zamanların nazi işbirlikçisi tekelcilerin, Flick'lerin, Siemens'lerin resimlerini gördükçe hep bunları düşünüyorum.

Birden köşedeki bir camekanın içinde kesik bir baş ve yüzülmüş insan derileriyle karşılaşıyoruz. Edindiğimiz bilgilere göre tutuklular arasında vücudunda döğme bulunanların yüzülmüş derileri gördüklerimiz. Faşist kamp yöneticileri bunları masalarının üzerinde evlerinde hatıra olarak saklıyor veya hediye veriyorlarmış.

Müzeden çıktıktan sonra diğer binaları geziyoruz. Bunlardan bir tanesinin bodrum katında Ernst Thälmann anıtı yer alıyor. Burada, en ağır baskılar altındaki tutukluluk koşullarına rağmen, komünistler başta olmak üzere anti-faşistlerin örgütlenme güçlerine ve direnme azimlerine dikkati çekmek istiyorum.

Özellikle Alman komünistlerinin çabaları sonucu tutuklular 1943 yılında Uluslararası Kamp Komitesini kurmuşlar. Komite'nin çalışmaları sayesinde kamptaki direniş hareketi örgütlenmiş ve faşistlerin Sovyet ordusu karşısında aldıkları yenilgi ortamından da yararlanılarak 11 Nisan 1945'de silahlı ayaklanma gerçekleştirilmiş.

Kampı gezerken şunun farkına varıyorum ki, Buchenwald toplama kapmı sadece faşistlerin İNSANLIK DÜŞMANI canavarlıklarına sahne olmadı. Orada İNSANLIĞI savunan DİRENİŞ de vardı. Ve çekilen tüm acılara rağmen, doğrudan, iyiden yana olan taraf mücadeleyi kazandı.

Yol boyunca hep şunu düşündüm: Faşizmi tezgahlayan tekelci güçler, emperyalistler var oldukça, değişik biçimler altında insanlık düşmanı faşist rejimler de varolmaya devam edecek. Ama faşizme karşı İNSANLIK ONURUNU savunan DİRENİŞ de.

●●●

GÖÇMEN EDEBİYATI

(Baştarafı 8. sayfada)

zilmeliydi? Ne geldikleri toplumun, ne de içinden çıktıkları toplumun sosyal-kültürel özellikleriyle şekillenmeyen, yeni özgün koşullarında, özgün bir biçim bulan bu insanlar gerek kültürel, gerekse coğrafi çevrelerine nasıl bakıyorlar? Bu bakış içinde iki farklı toplumsal yapı ve kültür arasında nasıl bir taşıyıcı işlev üstlenmiş bulunuyorlar? Bu yeni edebiyat olgusu, Alman toplumu (okuru) tarafından nasıl kavranıyor –değerlendiriliyor–? Ortaya çıkan ürünler, gerçekten Federal Alman toplumuna yönelmiş bir istekler, talepler listesi, bir manifesto mudur?

Son olarak da, bu yeni edebiyat, göçmen insanlar arasında, özellikle gençler düzeyinde nasıl yaygınlaştırılabilir, olabildiğince çok genç insanı, tepkilerini yazınsal alanda yaratıcılığa dönüştürmeleri yolunda nasıl besleyebilir, destekleyebiliriz?

Seminer'in ilik konuşmacısı Bayan Allen (Wuppertal), "Göçmen Edebiyatı" kavramını, kendi özgün koşulları içinde açarak, somut örneklerden yola çıkarak tanımlamaya ve sınırlarını çizmeye çalıştı.

Daha sonra söz alan Prof. Dr.Pommerin, "Göçmen Edebiyatı"nın eğitim kurumları açısından nasıl değerlendirilmesi gerektiğini, bu ürünlerin çok kültürlü (Interkulturell) toplum yaşamındaki yerini vurgulayarak, konu üzerinde geliştirdiği on tez üzerinde durdu.

Seminer akşamı, "Göçmen Edebiyatı"nın yaratıcılarına ayrılmıştı. Şinasi Dikmen, toplumsal eleştiriyi güldürü ustalığıyla işlediği öyküleri, Habib Bektaş, çarpıcı bir duyarlılıkla yazdığı şiirleri, Melek Baklan ve Salihe Scheinhard kadın sorununu işledikleri gerçekci gözlemleri ve Levent Aktoprak günümüzün suskun Alman şiirine canlılık getirdiği dizeleriyle geç saatlere dek süren bir edebiyat şöleni sundular.

●●●

HİTLER'İN SIĞINAĞINDA BİR FADİME

(Baştarafı 8. sayfada)

de kolayını bulmuş Türkler.

"Bakmayın büyük gösterdiğine," diyor adam. "Dört yaşında o."

Yaşını küçültmüşler tâ Türkiye'den.

Kamera, bir masa çerçevesine toplanmış Almanları veriyor şimdi de. Sorun, yabancı işçi çocuklarının öğrenimi.

Tartışma kızışıyor.

"Çocuksuz aileler getirelim."

"Kısırlaştıramayız ya. Buraya gelince doğururlar."

"Çocukları büyük aileler, en iyisi."

"Böyle ailelerin de, anası, babası yaşlı olur efendiler."

"Dil sorunu."

"Öğretmen sorunu."

Tartışmayı izleyen milyonlarca televizyon seyircisini görüyor gibiyim. Sonucu bekliyorlar, içkilerini yudumlarken. Çoğunun göremediği bir yüz görünüyor bu sıra. Bu, kapitalist ekonominin yeni bir yüzüdür. Başka bir yüzüdür. Ortak Pazar koymuşlar adını. Gülüyor. Sırıtıyor o. Ucuz emeği, ülkesinde avlamak istiyor. Eğitim masrafları için gereken yatırımı, fabrikaya dönüştürmek istiyor. Ham emeği, Almanya'ya taşımak yerine, fabrikaları taşımak istiyor geri bırakılmış ülkelere.

Fadime'yi görüyorum sanki ekranda. Berlin'in, bomba artığı evlerinden birisine doğru yürümüyor şimdi. Trene biniyor. Türkiye'ye dönüyor. Yaşı da üç-beş yıl fazlalaşmış. Bir gecekondudan çıkıyor. Koşuyor, Ortak Pazar'ın gecekondu semtinde kurduğu bir fabrikaya doğru. Ya da çocuğu koşuyor.

Televizyona bakmak istemiyorum daha fazla.

Odama doğru yürüyorum.

"Yarın mahkemeye gideceğiz," diyor Müller.

"Gideriz," diyorum.

Odamın ışığını açıyorum. Karyolanın çevresinde iki kaplumbağa var. Kutunun içindekilerdi onlar. Renata unutmuş kutuya yerleştirmeyi. Olağan bu ama. Kaplumbağalarla konuğu arasında bir ayrım yapmıyor o. Alıyorum hayvanları. Koyuyorum kutularına. Takırdıyorlar. Işığı söndüreceğim sıra, tavana asılmış kafesin içindeki bülbülü görüyorum. Geleliden beri, bir kez bile öttüğünü duymadım bu bülbülün. Plastikten olabileceği kuşkusuna kapılıyorum, Elimi uzatıyorum. Sıcrıyor.

●●

İGM'Lİ EVLİYAOĞLU

(Baştarafı 3. sayfada)

ve sürekli işsizlik sadece işsizleri değil hepimizi tehdit ediyor. Bu nedenle 14. Olağan Kurultayımızda tam ücretle 35 saatlik haftanın gerçekleştirilmesi istemimiz vurgulandı. Buna oybirliği ile karar verildi. Çalışma süresinin kısaltılması işsizliği önlüyor. İşyerlerini güvence altına alıyor ve yeni işyerleri sağlıyor. Çalışma süresinin kısaltılması, işin adilce bölüştürülmesine yol açar. Çalışma süresinin kısaltılmasını şu gerekçelere dayanarak savunuyoruz: İşyerlerini güvence altına almak, çalışma koşullarını iyileştirmek, toplumu geliştirmek.

Biz işverenlerin yoğun propaganda saldırılarına karşı, işyerlerinde emekçileri bilinçlendirmek, çalışma süresinin kısıtlanmasına ilişkin isteklerimizi emekçilerin kafa ve yüreklerine yerleştirmek için mücadele etmeliyiz.

DEVLET MEMURLARINA CASUSLUK EĞİTİMİ

(Baştarafı 3. sayfada)

derecesini" ölçecek, ayrıca "askerlerin politik görüş ve siyasi etkinliği, disiplin-moral durumu, sosyal yaşantısı ve maaşı ile yapılmakta olan tatbikatların çapını" öğrenecektir. Bu arada kara kuvvetleri için, "intikal faaliyetine rastlanmışsa konvoyun zamanca ve mesafece derinliği ile araçların cins ve miktarını", deniz kuvvetleri için, "sahillerin çıkarmaya müsait kısımlarının yeri, genişliği, mümkünse fotoğrafını", hava kuvvetleri için de, "mevcut meydan, üs ve SAM, radar ve uçaksavar konuşları"nı tespit ediverecektir.

"Yıkıcı ve bölücü faaliyetler"le ilgili istihbarata gelince; memur, "temas ettiği Türk ve yabancılar arasında yıkıcı ve bölücü odaklar lehinde tutuma sahip olanların kimlik, adres, eşgalini; böyle Türk unsurların kurduğu dernek ve kuruluşların yönetici, üyeleri ve faaliyetlerini; bunların yayınladığı kitap, gazete ve dergilerle bildirileri (temini); yabancı radyo, TV ve basın organlarında görevli yıkıcı ve bölücü odak mensuplarının kimliği, görevi, iş ve ikamet adreslerini; aşırı solcu, mürted, bölücü yabancı kuruluşlara üye olan Türkleri; Türkiye aleyhine yayın yapan radyo, TV, dergi, gazete, diğer matbua ve yayınlarda etkinliği görülen Türk ve yabancıları; Türkiye aleyhine faaliyet gösteren yabancıların veya Türklerle yabancıların müştereken oluşturdukları kuruluşları; yıkıcı ve bölücü unsurlarca gerçekleştirilen gösteri, miting ve toplantıları tertipleyenler, kullanılan sloganlar, katılanların miktarı, iştirak eden diğer yerli, yabancı örgüt ve şahıslar; o ülkedeki cadde, sokak, meydan vb.de Türkiye aleyhine veya Türkiye'deki yıkıcı örgütler lehinde yazılmış sloganlar, asılmış pankartlar ve kullanılan örgüt isimleri; yıkıcı ve bölücü odaklar hakkında yararlanılabilecek şahıslar"ı tespit edecektir.

Bu genelgede yurtdışına gönderilen bütün memurlardan "casusluk" yapmaları istenmektedir. Bu "suç işlemenin ve insanı suç işlemeye teşvik"in resmileştirilmesidir ve aklı başında bir insanı değil, sürekli şüphe ve korku içinde yaşayan patolojik bir hastanın yersiz hezeyanlarını ifade etmektedir. Herhangi bir turizm bürosundan sağlanabilecek turizm broşüründen, çıkarmaya elverişli sahillerin tespitini istemeye kadar sergilenen ahmaklık, aynı zamanda faşizmin giderek çığrından çıkan ve bu genelgeye yansıdığı biçimiyle ruhsal bir hastalığa dönüşen korkusunu yansıtmaktadır.

Korkunun bu kadarını ecel takibeder.

●●

TSİP

(Baştarafı 1. sayfada)

devrimini başarmamış ülkelerin proletaryalarına engin yolgöstericiliği. Uçüncüsü, altmış yıldır kapitalizm altında ezilen, sömürülen, yarısı sıkıyönetim altında geçmiş bu süre boyunca özgürlükleri uğruna mücadeleden geri durmayan vi siyasi bilinç yolunda hızlı gelişmeler gösteren Türkiye işçi sınıfı. Ve nihayet dördüncüsü, Türkiye Sosyalist İşçi Partisinin sağlam örgütsel yapısı, bilinçli ve fedakar üyeleri.

●●

KORKU VE TEVEKKÜL

(Baştarafı 2. sayfada)

nı değiştirmeli' ve daha çok mühendislik bilgisi satmalıdır."

Gelecekte yapılmak istenen tek el işçiliğinin savaş gemileri için olduğu anlaşılıyor. Zira yönetim kurulu bu sektöre pek meraklı ve yeni siparişler almak için çaba gösteriyor. İşçi arkadaşlarımız bu gelişmeyi endişeyle izliyorlar. Gerçi yönetim kurulunun politikası henüz hayata geçmedi. Ancak yönetim kurulunun işyerini yoketme planlarını bozmak için, korku ve tevekkülün mücadele içinde yenilmesi gerekli.

35 SAAT MÜCADELESİ KIZIŞIYOR

(Baştarafı 1. sayfada)

ederek başlattıkları anayasaya aykırı lokavtları bizi mücadelemizden vazgeçiremeyecektir." dedi. Hessen iş mahkemesine başvuran sendika mahkemeden işverenlerin uyguladığı lokavtın Hessen Anayasası'nın 29. maddesi 5. fıkrasına aykırı olduğu kararını aldı. Mahkeme işverenlerin lokavt kararlarını geri almadıkları takdirde para cezası ile cezalandırılacaklarını belirtti. Ancak, F.Anayasa'nın ilgili maddesi ile çelişen Hessen Anayasası'nın bu demokrat maddesinin geçersiz sayılması için işverenler tarafından Hes Hessen Eyalet İş Mahkemesine itirazda bulunuldu. Eyalet İş Mahkemesi de, işverenlerin itirazını haklı görerek, lokavtın devam ettirilmesinde sakınca olmadığını kararlaştırdı. Mahkeme kararına karşı çıkan IG Metall Hessen Anayasası'na aykırı Eyalet İş Mahkemesi kararına karşı yeniden yasal yollara başvuracağını açıkladı.

Başladığından beri aktif olarak grevlerin yanında yer alan Alman Komünist Partisi (DKP) Hessen Eyaletinde geniş bir çalışma başlattı. Eyaletin bütün şehirlerinde merkezi caddeler ve alanlar DKP'nin grevlerle ilgili afişleri ile donatıldı. Çeşitli destekleme faaliyetleri yapıldı. Alman işçi sınıfının daha insanca bir yaşam için yürüttüğü bu mücadelede yabancı işçiler de kaçınılmaz olarak büyük bir çoğunlukla kendi sınıf kardeşlerinin yanında yer almaktadır. İşçilerin, ilerici sendikalarının önderliğinde mücadelelerini başarıya götürecekleri kuşkusuzdur.

Görünen odur ki, mücadele önümüzdeki dönem daha da genişleyerek sürecek, işçi sınıfı yeni cephelerde savaşa katılacaktır. Ve kuşkusuz bu savaştan yeni mevziler kazanmış olarak çıkacaktır.

●●●

İNSANLIK ADALETSİZ GELECEĞİ...

(Baştarafı 4. sayfada)

lerini yaratmayı, kültürümüzü aşağılamayı amaçlayan bir kampanya içindedirler. Bunun halklarımız arasındaki değişik kültürleri gerçekten tanımayla veya fikir alışverişiyle hiçbir ilişkisi yoktur. Burada sözü edilen halklarımızı uyuşturucu ve göz kamaştırıcı hayelleri gerçekmiş gibi empoze eden ve akılsız tüketim düşüncesi üreten araçlardır. Günümüzde 3. dünyada gösterilen televizyon programlarının muazzam bir kısmı kapitalist endüstri ülkelerinden kaynaklanıyor. Çok uluslu basın ajansları dünyamızın bize ait bölümündeki olaylar hakkındaki haberleri bilinçli olarak yanıltıcı biçimde bize aktarıyorlar veya dış dünya hakkındaki haberleri çarpıtarak veriyorlar. Onlar böylece geri kalmış ülkeleri basın ve yayın vasıtası ile, gerçeği ters gösterme amacı güden entrikalarıyla istila etmektedirler. Düşüncemize hükmetmeyi öngören bu amaç kısa bir süre önce Latin Amerika ülkeleri Kültür Bakanlıkları'nın UNESCO tarafından düzenlenen bir toplantısında ortaya kondu"

●●

ADEN İTTİFAKI

(Baştarafı 5. sayfada)

4– FKÖ'nün birliğinin garantisini sağlamak, bunun için Filistindeki tüm güçleri temsil edecek toplu güvenlik yönetiminin oluşturulması.

5– FKÖ'nün birliği ve ulusal çizgisinin, meşru kurumlarının korunması için FKÖ çerçevesinde en geniş ulusal cepheye çağrı yapmak. Filistin örgütlerini parçalayıcı uğraşların yolunu kesmek, FKÖ'nün meşru kurumları yerine onlara denk düşecek yeni kurumlar yaratma çabalarına karşı mücadele etmek. Bu hedefleri gerçekleştirmek için, uluslararası alanda, Araplar ve Filistinliler arasında politik hareketlenme için çalışma programı yapmak .

Toplantıda 14.3.1984 tarihinde Şam'da yayınlanan Sovyetler Birliği ile Suriye'nin ortak bildirisine büyük değer verildiği bildirildi. Özellikle bildirinin vurguladığı, Filistin direniş hareketinin birliğini garantilemenin zorunluluğu, FKÖ içerisindeki anlaşmazlıkları acilen yenmek, emperyalizme karşı ve ilerici bir temel üzerinde örgütün birliğini güçlendirmek, FKÖ ile Suriye arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve onarılması için çaba sarfetmek gereği üzerinde önemle duruldu.

●●●

AVUSTRALYA'DA BARIŞ

(Baştarafı 2. sayfada)

terilerine bu ülkedeki Türkiye'li göçmen işçiler ve örgütleri de güçlü bir şekilde katıldılar.

Melbourn'da yapılan barış gösterisinde 15 konuşmacıdan ikisinin Türkiyeli olması, Türkiye'lilerin bu ülkedeki barış hareketi içindeki rolünün bir göstergesi oldu.

Sydney'deki yürüyüşte ise Barış Derneği yöneticelirinin

yürüyen bir grup Türkiyeli büyük ilgi topladı.

Dayanışma

YAZIŞMA ADRESİ: Postfach: 10 16 34, 4100 Duisburg 1 F.Almanya, BANKA HESABI: Sparkasse Dinslaken, Konto-Nr: 833731, BLZ: 352 510 00

İKİ SES

(Baştarafı 1. sayfada)

Aldı faşist;

"İşte şimdi asıl maksatlarını ortaya döküyorlar... Bu yalnız bizde değil, dünyanın birçok ülkesinde var. Dünyanın en demokratik ülkesi Amerika'da da var. Elektrik sandalyesine oturtuyorlar. O halde yeni bir şey değil, biz koymadık ölüm cezalarını. Tabii onların istediği, ölüm cezaları kalksın rahatlıkla eylemlerini sürdürebilsinler."

Bundan kırk yıl önce de insanlıkla, faşizm çarpışıyordu. Bir tarafta, sosyal sistemlerinden bağımsız olarak, komünistiyle, kapitalistiyle insanlık, diğer tarafta faşizm. Avrupa televizyonlarının özel programlar yaptıkları 6 Haziran Normandiya çıkartması, insanlığın, faşizme batıdan taarruzundan başka bir şey değildi. Gene Sovyetler Birliğinin 1 Eylül 1945'te faşizmin bayrağını Berlin'deki burcundan söküp alışı, insanlığın, faşizme doğrudan taarruzundan başka birşey değildi.

Faşizm yenilmeye mukadderdi. Çünkü insanlığı, barbarlığın yenmesi mümkün değildi.

Gene aynı şey olacak. Siyasi inançlarından bağımsız olarak tüm Türkiye insanlığı, yeterince örgütlü olabildiği gün faşizmi yıkacak.

İnsanlık, faşizmi yenecek!

İşçinin Sözlüğü

HAZIRLAYAN: Fethi SAVAŞÇI

AZINLIKLAR: Herhangi bir devletin sınırları içinde yaşayan, ırksal, halksal, dinsel, dilsel, özgül kültürel çizgileriyle nüfusun çoğunluğundan ayrımlı olan sosyal gruplardır. Kapitalist toplumda sadece azınlık değil, ayni zamanda ulusal azınlıklar terimi kullanılmaktadır. Bunlar, gerçekte, egemen ulusun baskısı altında bulunmakta, hatta bunların asimilasyonu için her çareye başvurulmaktadır. Azınlıklar sorunu, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra, uluslararası ilişkilerde çetin bir sorun halini almıştır. Birleşmiş Milletler Teşkilatı Genel Kurulu'nun, ulusal azınlık haklarının korunması, genişletilmesi konusunda bir çok kararları vardır. Ne var ki, bunlar şimdiye kadar belirli bir sonuç vermemiştir.

Sosyalist ülkelerde azınlıklar diye bir sorun yoktur. Çünkü bütün yurttaşlar, anayasalarca güvence altına alınan hak ve özgürlüklerden tam bir hak eşitliği içinde yararlanmaktadırlar.

BARBAR: Eski Yunanlılar, Romalılarda yabancıları küçümsemek için kullanılan bir sözcüktü.

Kültürel değerleri yok eden kişi, gaddar, kaba, kültürsüz, yabani.

BARIŞ: 1) Uluslararası ilişkilerde savaşsız, silahlı çatışmasız normal durum. Burjuva toplumunda işçi sınıfı ile kapitalistler arasında barış bir düşten, bir aldatmacadan başka bir şey değildir.

2) Savaşdışı zamanlarda kapitalist devletler arasında gerilimli duruma da "Silahlı Barış" denir. Böyle durumlarda tüm ülkeler hızla silahlanırlar. Ya saldırı ya da savunma savaşına geçerler.

3) Savaş durumuna son vermek için savaşan taraflar arasında anlaşmaya varılması, savaşa tamamiyle kesinlikle son verilmesi, barış anlaşmasının imzalanmasıdır.

BARIŞ İÇİNDE YAN YANA YAŞAMANIN BEŞ İLKESİ: Uluslararası ilişkilerde "Barış İçinde Yan Yana Yaşama"nın beş ilkesi şunlardır.

1) Toprak bütünlüğüne ve egemenliğine karşılıklı saygı.
2) Saldırmazlık.
3) İç işlerine karışmazlık.
4) Eşitlik ve karşılıklı yararlanma.
5) Barış içinde yan yana yaşama.

Bu beş ilke, birçok ülke tarafından kabul edilmiş ve 1955'te toplanan Bandung Konferansı kararlarına olduğu gibi, daha birçok uluslararası belgeye yansımıştır.

GÖÇMEN İŞÇİLER VE EDEBİYATÇILARIMIZ

BEKİR YILDIZ

Hikayeciliğimizin özgün simalarından Bekir Yıldız Urfa İlinde doğdu. Orta öğrenimini İstanbul Matbaacılık Okulu'nda dizgi bölümünde tamamladı. 1962-64 yılları arasında Almanya'da fabrika işçiliği yaptı. Hikaye yazarlığına da bu yıllarda başladı. Doğduğu, ilk gençlik yıllarını geçirdiği yöre halkının yaşamları hikayelerine temel oldu. Güneydoğu insanının toprakla, doğayla kavgalarını işledi. Feodal kültür mirasını, acımasız gelenekleri bütün çıplaklığıyla sergiledi. Ağalık düzenine, o düzenin insanı köleleştiren ekonomik yapısına, hükümetin ağalarla kolkola yaptığı zulme geniş yer verdi. Cahilliğin, geri kalmışlığın sancılarını, geleneklerin katı kurallarına kurban edilen insanları, tüm toplumsal-kültürel yönleri ile ele aldı.

Bekir Yıldız ilk ününü "Kaçakcı Şahan" adlı hikayesi ile yaptı. Güneydoğu insanının mayın tarlalarındaki ölüm kalım savaşı anlatılır bu kitapta. Bir kaç kuruş uğruna bu insanların ölümü göze alışları, ızdıraplı yaşam, egemen sınıfların yöre halkına sunduğu mayınlı tuzaklar... Yöre halkı bu hikayeleri hayatları ile bilirler. "Kaçakçılığın" ölüm olduğunu bilirler. Gene de bu işi yaparlar! Çünkü yoksulluğun, açlığın karşısında başka seçenekleri yoktur. Ekmek kavgası o kadar güçlüdür ki, mayın tarlasında can veren gencecik delikanlılar, babalar, kardeşler ölüme yalnız giderler. Geride kalanlar, eşler, yetimler, babalar ölülerini resmi makamlar karşısında tanımaz. Ölüler günlerce sokakta bırakılır, sineklere yem olur. Acılar içe atılır, kinler gözlerden okunur.

Kaçakcı Şahan-Reşo Ağa -Kara Vagon-Sahipsizler Bekir Yıldız'a ün kazandıran kitaplardır. Ama Bekir Yıldız'a edebiyat alanındaki bugünkü saygın yerine oturtturan, onun gelişen toplum yapımıza ayak uydurması, sosyal-toplumsal yapımızla paralel olarak konularının kapsamının giderek değişmesidir. Bu değişim Bekir Yıldız'da "Demir Bebek" adlı kitabı ile biraz daha belirginlik kazanır. Bu kitabı ile yazar işçi sınıfının sorunlarına eğiliyor. Gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında bir meta gibi görülen işçilerimizin içinde yaşadığı toplumsal düzenle çelişkilerini, kurulu düzene karşı öfkelerini, sınıfsal içgüdüleri ile baş kaldırışlarını ve giderek "Kendileri için sınıf olma" mücadelesindeki deneylerine ağırlık veriyor. Yazar hikayelerinde sömürünün, baskının nedenlerini açık bir biçimde gözler önüne sermekle kalmıyor, aynı zamanda sorunun çözümünü de bilince çıkarıyor. Sömürü ve baskı kapitalizmin ürünüdür. Bundan kurtulmak için de kapitalizmi yıkmak, onun yerine insanın insan tarafından sömürülmediği insanca bir düzen kurmanın zorunluluğunu vurguluyor. Tüm bunlar yazarın hikayelerinde slogancı bir anlayışla ele alınmıyor. Sanatın biçim ve öz dengesi ustaca kullanılıyor.

Bekir Yıldız hikayeciliğinin yanında roman alanına da el atan yazarlarımızdan. Yazarın romanına aldığı konular ve öğeler bugün Türkiye'de edebiyat çevrelerinde hayli tartışılıyor. Yazdığı üç roman sırasıyla "Evlilik Şirketi-Halkalı Köle-Aile Kavgaları". Yazarın bu kitaplarında işlenen aile ve evlilik kurumu olumlu ve olumsuz yönleri ile eleştirmenleri harekete geçirdi.

Varlık Dergisi, Mart 1984 sayısında bu üç roman ve evlilik kurumu üzerine yazarla geniş bir röportaj yayınladı. Bulabilen okurlarımıza yazara yöneltilen eleştirileri ve yazarın düşüncelerini öğrenmeleri açısından salık veririz.

GÖÇMEN EDEBİYATI

HDF'nin, Duisburg Kent Kitaplığı "Türk Edebiyatı Kataloğu" Projesi ile birlikte düzenlediği ikinci edebiyat semineri "Göçmen Edebiyatı" konusuna ayrıldı. 19-20 Mayıs tarihlerinde Duisburg'da yapılan ve iki gün süren seminere çeşitli edebiyat bilimcileriyle, bu edebiyat alanı içinde ürün veren yazarlar Şinasi Dikmen, Habib Bektaş, Levent Aktoprak ve Saliha Scheinhardt konuşmacı olarak katıldılar.

NEDEN "GÖÇMEN EDEBİYATI"

Almanca'da "Gastarbeiterliteratur" olarak yer tutmaya başlayan ve Türkiye'ye bir yanıyla "Almanya Edebiyatı", bir diğer yanıyla da "Konuk İşçi Edebiyatı" olarak yansıyan ve bizce "Göçmen Edebiyatı" olarak tanımlanması gereken bu yeni olgu, yaşamın tüm alanlarında yeni tartışmalara kaynaklık ediyor.

1960'larla başlayan, 1970'li yıllarla birlikte yasal olarak durdurulan işgücü göçü, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde değişik şekillenmelere karşın, genelde belirleyici ortak özellikleriyle günümüz Avrupa'sının temel sorunlarından birini oluşturuyor. Tüm Avrupa'da sayıları 15 milyonu aşan işgücü göçmenleri, geleceğe yönelik sosyal-siyasal değişimlerde küçümsenmeyecek bir rol üstlenmiş görünüyorlar.

Göçmen edebiyatı, işte böylesi geniş boyutlu bir etkinliğin ilk upuçlarını vererek önem kazanıyor. Çünkü, tarihsel gelişim içinde çoğu kez sosyal psikolojik değişimlerin ilk izleri sosyolojik araştırmalardan çok, folklorik etkinliklerde gözleniyor. Tepkilerin duygusal taşkınlıklarla veya bilinçle sanatsal yaratıcılığa dönüşmesi, örneğimizde, bir azınlık grubun toplumsallaşma bilincine varmasına öncülük edebiliyor.

Kitlesel olarak, Federal Alman toplumunun içine geldiği günden bu yana, yeni toplumla kaynaşma yerine "geri çekilme"yi benimseyen;kısaca 20 yıllık bir kitlesel susuş içine giren insanlarımız, şimdi sınırlı da olsa "hakça" koşullarını yaratabildikleri bir kültürel alış-verişe başlıyorlar. "Göçmen Edebiyatı" bu anlamda kültürel ilişkinin gerçekten bir alış-veriş olduğu boyutlara vardımızı muştuluyor. Giderek kalıcı örneklerini verecek bu yazınsal etkinlik, içinde yaşadığımız toplumda beklenmeyen bir yankı buluyor. "Alman olmayan bir Alman Edebiyatı'ndan", "yeni bir toplumsal aynadan" söz edilmeye başlanıyor.

"Göçmen Edebiyatı Semineri" böylesi sorunları tartışabilmek, bu yeni olguyu Avrupa'daki "eşit haklara ulaşabilme" savaşımımıza etkin bir silah olarak kazanabilmek amacıyla düzenlenmişti.

Seminerin tartışması gereken sorunlar şöyle belirlenmişti: Yeni bir kavram olarak "Göçmen Edebiyatı" nasıl tanımlanmalı, sınırları nasıl çi-

(Devamı 7. sayfada)

Bir Hikaye

BEKİR YILDIZ

Hitler'in Sığınağında Bir Fadime

Tadı, dünyanın en kötü yemekleri için "hımm" yapıyoruz Renata'nın yüzüne bakarak.

"Ne güzel de pişirmişsin."

İnanmıyor. Ya da kasılıyor Renata. Bu iki aykırı duyguyu, yüzünden anlamak güç onun.

Bu arada, ekmek kırıntılarını, masadan yere döküyor Müller'in küçük kızı. Kimse sesini çıkarmıyor. Tedirgin oluyorum ben. Nimeti yerden toplamak istiyorum. Öpüp başıma değdirmek mi amacım yoksa? Biz ekmeği neden öperiz? Yeminlerimizi neden onun üzerine yaparız?

"Arabanın sigortasını yatırdın mı?"

"Limonade ver Mami."

"Yatırdım."

"Kaufhof'un taksidini?"

"Onu da yatırdım libling."

"Cenaze parasını?"

Müller'e bakıyorum.

"Yatırdım," diyor. "Et ver biraz. Salata da."

"Bu parayla, at yarışlarına gittiğini söyledindi," diyorum Müller'e, Türkçe.

"Bozuntuya verme," diyor. "Ölen anası. Çok kızar sonra. Nasıl olsa öderim."

"Yesene kızım."

"Doydum Mami."

"Çocukların, ekmekleri döküyor Müller."

"Olsun."

"Bizde günahtır, bilirsin."

Gülümsüyor Müller.

"Yoksulluktan," diyor. "Bir de emekten. Emektir öpülen aslında. Sen, makinaya saygısız Alman gördün mü hiç? Yarattığına, meydana getirdiğine bağlı oluyor insanlar."

"Kadınlarınızı kıskanmamanız da, bundan ötürü anlaşılan."

"Öyle ya, kadın toplumun malı. Kullandığım arabamdan, daha çok sorumluyum. Direksiyon, gaz, fren benim denetimimde çünkü."

Masadan kalkmak üzereyiz.

"Bu gece ne yapacağız? diye soruyorum.

"Şarap içeriz," diyor Müller. "Biramız da var."

"Dışarı çıkacak mıyız?

"İlginç bir filim var televizyonda."

Salona geçiyoruz. Küçük kızları dört yaşında. Çoktan açmış televizyonu. Boyundan büyük, eninden fazla bir balık nun üzerinde yatıyor. Gözleri televizyonda.

Haavv, haavv...

Ekranda, koşan bir köpek görünüyor.

"Boşuna koşmadın," diyor, yaşlı bir Alman.

Önündeki kutulardan birisini açıyor. İçini gösteriyor, köpekle birlikte seyircilere de. Televizyon seyreden milyonlarca seyirciye... Köpek mamalarının reklamı bu. Öteki kutuları da açıyor. Çeşit çeşit mamalar.

Türkiye'den güzel ambalajlar içinde gönderdiğimiz eşeklerimiz, atlarımız da, Batı köpeklerinin dişleri arasında şimdi.

Havlamıyor köpek artık. Doymuş. Kuyruk sallıyor, karnını doyuran sahibine. O günlerde, İngiltere'de, dok işçilerinin grevi var. Uzun süreden beri devam ediyor grev. İngiliz köpekleri aç. Kolonilerden beslenen köpekler aç kalınca, Almanya'da, köpek maması yapan firmalar, televizyonda, reklamlarını sıklaştırmış bundan ötürü. Doğum kontrol hapının reklamı kısa sürüyor ama. Ardından, İş ve İşçi Bulma Kurumu, tatlı bir sesle emekçilere sesleniyor: Lütfen, iş arıyarak bize yardımcı olunuz. Doğum kontrol hapı reklamı araya giriyor gene.

"O kız ne oldu?" diye soruyorum Müller'e.

"Hangi kız?" diyor, bakışlarını televizyondan almadan, el yordamıyla bulduğu şarap bardağını dudaklarına götüreceği sıra.

"Yeğenin. Hani şişmanlıyordu ya, durmadan."

"Durdu," diyor. "Çok oldu duralı."

On iki yaşlarında, güzel çocuktu yeğeni. Memeleri yeni yeşeriyordu. Şişmanlamağa başlayınca gözle sezilircesine, doktora götürmüşlerdi.

"Neymiş hastalığı," diye soruyorum, bu kez de.

"Hastalığı yokmuş," diyor Müller. "Hiç bir hastalığı yokmuş. Birisiyle yatmak ister, ya da birisi onunla yatmak ister diye annesi her gün şu haplardan bir tane almalısın, deyip doğum kontrol hapı vermiş. Babası da aynı şeyleri söylemiş, karısına haber vermeden. Ablası da kulağını dan, anasından habersiz. Çocuk, günde üç hap almaya başlamış böylece. Şişmanlaması bundanmış."

"Doktor ne demiş bunun üzerine."

"Böyle olaylar sık sık oluyor, demiş. Günde bir tane alsın, israfa gerek yok."

Filim başlıyor.

Belgesel bir filim bu. Yabancı işçilerin çocuklarıyla ilgili. Kamera, Berlin'in kenar mahallelerinden birinde. Sağlam kalan talihsiz bir kaç evin ara boşluğunda çocuklar oturuyor. Sanki, şu Türk, şu İspanyol, İtalyan, Yugoslav çocukları oturup işten dönecek büyüklerini bekleyebilsinler diye, bombalanmış bir kaç evin, ara boşluğu bu. Tamamen bombalanmış evlerin yüzü gülüyor oysa. Yeniden yapmış Almanlar çünkü, duvarsız kalan evlerini.

Kamera yaklaşıyor. İyice yaklaşıyor. Yedi sekiz yaşlarında bir kız çocuğu düşüyor kameranın içine.

"Küçük, Almanca biliyor musun sen?

Büzülüyor çocuk. Soru sorana görünmüyor filimde.

"Korkma. Oturma izni vereceğiz ailene. Söyle bakalım. Almanca biliyor musun?

"Biliyorum amca."

"İsmin ne öyleyse?"

"Fadime."

Konuşmacı çıkaramıyor, Fadime'nin ulusunu.

"İspanyol musun?"

"Bilemedin amca."

"Yunan?"

"Gene bilemedin."

"Türksün."

Ellerini çırpıyor çocuk. Seviniyor. Zıplıyor yerinde.

"Fadime Türk. Türk Fadimesiyim ben."

"Nerde oturuyorsun?"

"Şurda," diye parmağıyla yıkık, dökük duvar bir evi gösteriyor.

Fadime'nin yanına birileri yaklaşıyor. Yaşları Fadime'den büyük.

"Gösterme kız," diyorlar, Türkçe.

"Ne söyledi?" diye soruyor Renata.

"Evi göstermemesini söyledi," diyor Müller.

Renata, kanyağını yudumluyor.

Fadime, evin dar merdivenlerinden bodruma doğru nüp ardına da bakıyor. Bizim göremediğimiz, ama kendisinin gördüğü kameraya yavaş yavaş ısınıyor Fadime. Loş bir boşlukta duruyor. Birkaç kapı var. Birisinin önünde bekliyor. Hitler'in, Berlin bombalanırken gizlendiği mahzene benziyor burası. Berlin düşmek üzere. Yüksek kumandayı, Dönitz ile Göring'e veriyor. Metresi Eva Braun ile katil yüzlü Göbels de yanında. Evleniyor Eva ile Hitler. Düğün hediyesi olarak küçük bir kutu veriyor Eva'ya. Kutuyu açıyor. Zehir var içinde. Braun içiyor. Tabanca sesi... Hitler de öldürüyor kendisini. Fadime, belki de bu kapıyı açıyor.

"İşte burada oturuyoruz amca."

Kamera odaya giriyor. Televizyon kararıyor. Işığı açıyor Fadime. Objektifin yüzü kızarıyor. Büyükçe bir oda. Bir köşesi mutfak. Öteki boşluklar yataklarla doldurulmuş. İki yatak arasında da bir sehpa var. Üzerinde çerçevelenmiş aile resimleri duruyor.

"Kaç kişi kalıyorsunuz burada?"

"Şu yatak babamla, anamın," diyor, Fadime. "Şunda da ablamla ben yatıyorum."

"Nerde şimdi onlar?"

"Fabrikada amca."

"Ne zaman gelecekler?"

"Dışarıda hava kararınca amca?"

"Ne yiyeceksin sen öğleye?"

Odanın mutfak bölümüne yürüyor Fadime. Masanın üzerinden bir naylon torba alıyor.

"İçinde ekmekle salam var," diyor. "Düdük çalınca yiyorum."

"Hangi düdük?"

"Fabrikamız var bizim. İlerde. Düdük çalar, Fadime, yemeğini ye, diye."

"Ev alır, toprak alır yakında, bu aile de," diyorum Müller'e.

"Almışlardır belki de."

"Oysa, Alman ailelerinin çoğu borçlu."

"Böyle, hayvan gibi de yaşanmaz ki," diyor Müller, yeni bir şarap şişesini açarken.

Acıyorum Fadime'ye. Kızmıyorum ama, böylesi yerleri, ev diye kiraya vermiş Almanlara. Sanki memleketimizde daha mı iyi yerlerde oturuyor [illegible] çıkmadığı çocuğa, ilgilenmiyor diye, üvey anasına kızmaya kimin hakkı var? Hem, para biriktirmenin başka yolu da yoksa üstelik...

Kamera uzaklaşıyor Fadime'den.

Türklerin işlettiği bir kahve burası. Pikapta Türkçe gazeller. Çifte telli oynanıyor ortada. Çoğu dudakların arası sigaralı. Tempo tutuluyor. Kamera burada şimdi. Yaklaşıyor. Çifte telli oynayanlardan birisini alıyor içine. Eller havada. Dizler kırılmış...

"Fadime'nin babası siz misiniz?"

"Benim, bayım."

"Fadime kaç yaşında?"

Kolları düşüyor adamın. Dizleri daha bir kırılıyor.

"Fadime, şey..."

Fadime, yedi-sekiz yaşında. Fadime okul çağında. Bu işin

(Devamı 7. sayfada)

Vasıf Öngören'i Kaybettik

Orta kuşak Tiyatro yazarlarından Vasıf Öngören Mayıs ayı içinde Hollanda'da geçirdiği bir kalp krizi sonucu öldü. Oyun yazarlığı dışında yönetmen ve oyuncu olarak da Türk tiyatrosuna emeği geçen Öngören özellikle "Epik tiyatro" anlayışının ülkemizdeki ilk uygulayıcılarındandır.

Daha üniversite öğrenciliği yıllarında başlayan tiyatro yaşamını Almanya'da Berlin üniversitesi tiyatro bölümünde ve Bertolt Brecht'in kurduğu ünlü "Berliner Ensemble"de gördüğü tiyatro eğitimi ile geliştirerek sürdüren Öngören toplumcu-gerçekçi çizgideki tiyatro oyunları ile dikkati çekmiştir. Özellikle "Berliner Ensemble"de gördüğü tiyatro öğreniminin Öngören'in sanatçı kişiliğine etkisi görülmekte ve oyunları Bertolt Brecht'in geliştirdiği epik tiyatro anlaşının ülkemizdeki örnekleri arasında yer almaktadır.

"Asiye nasıl kurtulur" adlı oyunuyla ülke çapında büyük yankılar uyandıran Öngören'in tiyatroseverler tarafından ilgi ve beğeniyle karşılanan diğer oyunları "Zengin Mutfağı", "Almanya Defteri", "Oyun Nasıl Oynanmalı"dır.

Nazım Hikmet Anıldı

Büyük Ozan Nazım Hikmet ölümünün 21. yıldönümü dolayısıyla Münih'te Yurtseverler Birliği Derneği tarafından düzenlenen bir toplantı ile anıldı.

Çok sayıda izleyicinin çoşkulu katılımı ile gerçenleşen anma toplantısında Şair ve Yazar Fethi Savaşçı Nazım'ın sanatçı kişiliği, mücadele dolu yaşamı ile ilgili bir konferans verdi.

Konferansın sonunda, Ruhi Su'dan Nazım Hikmet'in şiirlerinden oluşan plaklar dinlendi. Şair ve yazarlar tarafından Nazım Hikmet'ten şiirler okundu.

Munih Yurtseverler Birliği Derneği Kültür söyleşileri programı çerçevesinde gerçekleştirilen anma toplantısı, kitleselliği, çoşkusu ve canlılığı ile büyük Ozan'a duyulan sevgi ve saygının bir ifadesi oldu.